

ÁROP – 2.2.21 Tudásalapú közszolgálati előmenetel

Dr. Hülvely Lajos

„Végvár 2014”

**A Nemzeti Közszolgálati Egyetem
2014. évi Közös Közszolgálati Gyakorlat
Közigazgatástudományi Kar
részletes feladatai**

(hallgatói példány)

MAGYARY
PROGRAM

Dr. Hülvely Lajos

„VÉGVÁR 2014”

**A Nemzeti Közsolgálati Egyetem
2014. évi Közös Közsolgálati Gyakorlat
Közigazgatástudományi Kar
részletes feladatai**

(hallgatói példány)

Budapest, 2014

NKE HTK

Szerző:

© Dr. Hülvely Lajos 2014

Kiadja:

© Nemzeti Közsolgálati Egyetem, 2014

Minden jog fenntartva. Bármilyen másoláshoz, sokszorosításhoz, illetve más adatfeldolgozó rendszerben való tároláshoz és rögzítéshez a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulása szükséges.

Olvasószerkesztés, tördelés: NKTK

Tartalom

1. Előzetes Konceptió – „VÉGVÁR 2014” gyakorlat.....	5
1.1 A gyakorlat alapadatai	5
1.2 A gyakorlat levezetésének elgondolása	6
1.2.1 Rendészeti, közigazgatási gyakorlatrész.....	6
1.2.2 A honvédségi gyakorlatrész	7
1.2.3 A gyakorlat kidolgozásának és levezetésének általános rendje:.....	7
2. Indító feladat és levezetési terv.....	9
2.1 A gyakorlat levezetésének céljai	9
2.2 A gyakorlatra történő felkészülés főbb feladatai	10
2.3 A gyakorlat időpontja és időtartama.....	12
2.4 A gyakorlat levezetésének mozzanatai	15
3. A védelmi igazgatás intézményrendszere	17
3.1 A KTK hallgatói által elfoglalt „beosztások”	17
3.2 Helyi szervek.....	21
4. Rendkívüli intézkedések, különleges jogrend	36
4.1 A megelőző védelmi helyzet bevezetésével összefüggő rendszabályok és intézkedések	42
4.2 Lilaország haderejének helyzete	45
5. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek honvédelmi feladatai.....	58

1. Előzetes Koncepció – „VÉGVÁR 2014” gyakorlat

1.1 A gyakorlat alapadatai

Előzmények

A Nemzeti Közszerológati Egyetem (NKE) a **2013/2014-es tanévben beindította az új rendszerű képzést**, amely az **egyetemi közös modul** is magában foglalja. A **közös modul a közös közszérológati gyakorlat zárja** – az a gyakorlatban az a **2014/2015-ös tanév tavaszi félévében** kerülhet először lebonyolításra. A közszérológat szellemében már 2013-ban – összességében jó értékeléssel – levezetésre került a „Vadvíz 2013” fantázianevű **válságkezelési gyakorlat**, melynek tapasztalatai feldolgozásra kerültek.

Az FT döntés alapján a 2014-es gyakorlat az alkotmányos jogrendtől eltérő, minősített időszakai jogrendben játszódik.

A közös közszérológati gyakorlat előkészítésének javasolt rendje

A közös közszérológati gyakorlat alapvetően az alapképzésben részt vevő **teljes végzős hallgatói állomány igénybevétele**re épül. A **gyakorlat** az egymással összefüggő, de eltérő vezetési szintű feladatok megoldását foglalja magába. A közszérológatiságot és a **szervezetek közötti kapcsolatot az egyes mozzanatok kezelésének közös tevékenységei biztosítják**, melynek meglétére és egymáshoz történő kapcsolódására a tervezés és az előkészítés során **a kidolgozóknak fokozottan ügyelniük kell**. A gyakorlat előkészítésének időszakában a hallgatóknak olyan ismeretek kerülnek átadásra, amelyek szükségesek lesznek a gyakorlat végrehajtásához.

A gyakorlat levezetésének célja:

- * Az egyetem különböző karain és szakjain, szakirányain tanuló hallgatók (alapképzés + honvédségi kiegészítő képzés) szerezzenek jártasságot (*a polgári hallgatók ismereteket*) a **komplex szakmai problémák megoldásában**, a hallgatók **gyakorolják a vezetési funkciókat**, egyes tevékenységeket a **gyakorlatban is hajtsanak végre**.
- * A rendkívüli jogrend bevezetésének alapvető kérdései, mozzanatai, az **országot ért váratlan fegyver támadás elhárítása** – tevékenységrendszer modellezése.

Nevelési cél:

- * Az egységes **közszérológati szemléletmód közelítése**, az együttműködés a vezetői munkakörökre jellemző, valóságot megközelítő helyzetekben.

A gyakorlat időpontja és időtartama:

- * Előzetesen betervezett időpontja: **2014. április 28–29.** (hétfő és kedd).
- * Időtartama: **összesen két tanítási nap: 12 óra** (4–6 óra időtartamú előkészítő foglalkozás(ok) és 6–8 óra végrehajtás).

A gyakorlat valós helyszínei:

- A gyakorlat végrehajtására számba vehető helyszínek (egy időpontban):
 - * a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar vezetési központja (Baglyas, Mars) és számítástechnikai kabinetjei;
 - * a Rendészettudományi Kar számítástechnikai kabinetjei;
 - * a Közigazgatás-tudományi Kar számítástechnikai kabinetjei;
 - * az ócsai és a csobánkai gyakorlótér – a HHK és RTK hallgatók egy része a vezetési törzsek által meghatározott gyakorlati feladatot hajtja végre (pl. fegyveres csoport felszámolás, kutatás, zárás, támadás, védelem, nyugvás, harcbizosítás stb.).

A tantermi és terepen lévő helyszínek egymással történő **kapcsolattartása mobil és telepített vezetési eszközökkel és videokonferencia rendszer segítségével** biztosítható.

A gyakorlat finanszírozása, költségvetése:

- * A gyakorlat előkészítésére és levezetésére az ÁROP 2.2.21 projekt biztosít lehetőséget (br.: 6,7 millió Ft).
- * Ha valamely tétel nem számolható el a projekt költségére, és szükséges, akkor az ORH költségvetéséből biztosított.

1.2 A gyakorlat levezetésének elgondolása

1.2.1 Rendészeti, közigazgatási gyakorlatrész

Sárgaország – Pusztaszer megye mint előjárói környezet, de ezen belül Végvár (Székesfehérvár) város és környéke közigazgatási, rendvédelmi, közigazgatási tevékenységének modellezése az alkotmányos jogrend alap időszakában, majd váratlanul külső fegyveres csoport megtámadja hazánkat. A gyakorlat mozzanatai előzetes egyeztetést igényelnek, hogy az egyes mozzanatok között meglegyenek a kapcsolódási pontok és a közös tevékenységek.

A gyakorló hallgatók **országos és megyei szinten is**, de elsősorban a **városi és járási és helyi szinteken végrehajtott feladatok ellátására létrehozott szerv vezetőjeként és szolgálati személyeként**, valamint az **együttműködő és a bevonható szervektől delegált tisztek/tisztviselőkből összeállított szervezetek tagjaiként** tevékenykednek.

Minden résztvevő **szervezet a kompetenciája szerinti vezetési feladatokat hajtja végre**, és érvényesíti a vezetői munka kialakult helyzetnek megfelelő sajátosságait. A rendvédelmi (fegyveres) szakirányok **hallgatói gyakorlati feladatokat is végrehajtanak** a valóságban a gyakorlótéren.

Ebben a feladatrészben a hallgatók nagy létszáma (1100 fő) miatt szükséges a **gyakorló szervezetek duplikálása**.

Tehát a gyakorlatot **kettő, egymással párhuzamosan működő, azonos szervezettel és feladatrendszerű** gyakorló szervezet hajtja végre. *(Ezáltal biztosítható, hogy a gyakorlaton részt vevő hallgatók el lesznek látva feladatokkal. A duplikálás miatt szükséges a dupla gyakorlatvezetői és megfigyelő állomány, de érdekessé is teszi a gyakorlatot, hiszen eltérő feladatmegoldásokkal számolhatunk.)*

1.2.2 A honvédségi gyakorlatrész

A honvédség békeidőszaki tevékenysége erősen korlátozott. Ennek ellenére a honvédségi szervezetek **részfeladatokat ellátásával kapcsolódhatnak** a rendészeti és a közigazgatási szervek tevékenységéhez.

Ebben a gyakorlatrészben a **minősített időszaki feladatokra történő felkészülés és tevékenység honvédelmi feladatainak modellezése fog megtörténni** (zászlóalj harccsoport alkalmazása, külső fegyveres csoportok felszámolása, menekültbiztosítási feladatok végrehajtása).

Az elgondolás alapján a szomszédos országban polgárháborús válsághelyzet alakult ki, az **országunkat (Sárgaország) reguláris és irreguláris fegyveres csoportok váratlan támadása éri**, erre történik ellentevékenység a honvédségi erőkkel – **válaszcspás megtervezése és végrehajtása**, majd **békekikényszerítés és békefenntartás, a közigazgatás helyreállítása** (alacsonyan támadó légi eszköz megjelenése, egy meghatározott olajfinomító elleni támadás, robbanó műszaki zár felszedése) stb.

A feladatrész virtuális területen és a rendelkezésre álló harcvezetési és számítástechnikai eszközök igénybevételével történik.

A fegyvernemek hallgatói gyakorlati feladatokat is végrehajtanak a valóságban az ócsai bázison (védelem, támadás, fegyveres csoport felszámolása, vállalkozás stb.).

Minden gyakorlatrészbe **bevonásra kerülhetnek a rendészeti és közigazgatási szervezetektől delegált összekötő csoportok és törzsek**.

1.2.3 A gyakorlat kidolgozásának és levezetésének általános rendje:

- * A gyakorlat kidolgozása a karokon **egységes elvek és követelmények** szerint történik – ezeket a gyakorlat vezetősége határozza meg.
- * A kidolgozást – az **oktatási rektorhelyettes koordinációja** mellett – a kari dékánok által kijelölt **munkacsoportok hajtják végre**.

- * A részt vevő hallgatói állomány részére **felkészítő foglalkozások levezetése**, melynek tárgya **a gyakorlat főbb mozzanatai és a tevékenység rendje**.
 - * A gyakorlat „**alpfeladat**”-át, amely a gyakorlat minden résztvevője számára azonos, az ORH vezetésével **az egyetemi kidolgozó csoport** alkotja meg, a karok/intézetek képviselőségével.
 - * A „**részletes feladat**”-ot a karok dolgozzák ki. Az egyetemi kidolgozó csoport – az abba delegált kari/intézet képviselő révén – biztosítja, hogy az a többi karéval összhangban legyen, a mozzanatokban meglegyenek a közös kapcsolódási pontok és tevékenységek.
- A „**kiegészítő feladat**”-ot a gyakorlóléhelyek jövőendő vezetői, döntnökei készítik el, kidolgozva a gyakorlat levezetésének részleteit.

2. Indító feladat és levezetési terv

A gyakorlat levezetési tervének kidolgozói:

1. NKE HHK – Téglási József alezredes
2. NKE-KTK – Dr. Hülvélly Lajos ny. alezredes
3. NKE RTK – Dr. Varga János ny. hőr. ezredes
4. NKE-KVI – Dr. Endrődi István ny. pv. ezredes

A három hivatásrend feladatrendszeréből adódóan a gyakorlatot egységes szerkezetben és lebonyolításban, két témakörben vezetik le, melynek **fő elemeit és részleteit a jelen terv tartalmazza.**

Ezen tervre épülnek **a karok és a Katasztrófavédelmi Intézet által kidolgozott** – a saját szervezetre vonatkozó feladatokat **részletesen tartalmazó levezetési tervek, melyet az ORH hagy jóvá.**

A gyakorlat tárgya:

A közszolgálati szervezetek **komplex közszolgálati, honvédelmi és rendvédelmi feladatainak megszervezése, végrehajtása és annak irányítása megelőző védelmi helyzetben hazai területen, közigazgatási, rendészeti, katasztrófavédelmi, honvédelmi feladatok** ellátásában, valamint **átsodródó fegyveres csoportok, illetve irreguláris fegyveres kötelékek felszámolásában.**

Indoklás:

A gyakorlat tárgyának alapját az egyes gyakorlatrészek tervei részletesen tartalmazzák. A hazai katasztrófavédelmi, rendvédelmi és közigazgatási részt a **Kormány 1035/2012. (II. 21.) Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról** szóló kormány határozata, **Magyarország alaptörvénye**, a 2011. évi CXIII. törvény a honvédelemről (a továbbiakban: Hvt.), a **1994. évi XXXIV. törvény** a Rendőrségről (a továbbiakban: Rendőrségi Törvény), a **2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről** (a továbbiakban: Kat.) és a hozzá kapcsolódó egyes törvények, a **közigazgatási rendszert szabályozó jogszabályok** rendelkezései szolgálatják.

A békefenntartói feladatok a vonatkozó **ENSZ, NATO STANAG, illetve Országgyűlési határozat** kereteire épülnek.

2.1 A gyakorlat levezetésének céljai:

- * Hozzájárulás a **közszolgálat különböző alrendszerének harmonizálásához** és az egységes közszolgálati szemlélet erősítéséhez, az egyetemi képzési rendszer összhangjának, egymásra épülésének megteremtése a **közös közszolgálati gyakorlat** által.

- * Az egyetem különböző karain és karközi intézeteiben, szakjain és szakirányain tanuló hallgatók (*nappali munkarendben tanuló alap- és a HHK kiegészítő képzésben részt vevő végzős évfolyamú hallgatói*) szerezzenek jártasságot (*a polgári hallgatók ismereteket*), a **komplex szakmai feladatok integrált operatív törzsekben történő megoldásában**, a hallgatók **gyakorolják a vezetési funkciókat és a törzsmunkát**, egyes tevékenységeket **a gyakorlatban is valósítsanak meg.**
- * A **vezetői felkészítés elméleti tananyagának gyakorlatban való alkalmazása, a vezetői kompetenciák fejlesztése.** A katonai, rendészeti, katasztrófavédelmi és polgári vezetést támogató korszerű informatikai rendszerek alkalmazásának gyakorlása.
- * Az egyetemi képzés és a közszolgálati szervek időszerű feladatai és tevékenysége közötti kapcsolat erősítése, a **képzésben új módszerek** alkalmazása. A tapasztalatok kölcsönös hasznosítása, a jóváhagyott tervek, a működő rendszerek és eljárások közös továbbfejlesztése az elméletben és a gyakorlatban.

2.2 A gyakorlatra történő felkészülés főbb feladatai (időszámvetés)

Sorsz.	Feladat	Idő	Felelős	Megjegyzés
1.	A gyakorlat koncepciójának és az indító feladatnak a kidolgozása. Rektori egyeztetés, majd felterjesztése a RT-elé.	2013. 12. 15. majd folyamatosan	Dr. Kovács Gábor r. ddtbk. (ORH) és a kidolgozó csoport (kari, intézeti felelősök)	(a továbbiakban a kar megnevezés alatt karközi intézetet is érteni kell)
2.	A gyakorlatvezetés egyeztető megbeszélése , a gyakorlat mozzanatainak hivatásrendekre történő megtervezése, egyeztetése.	2014. 01. 07-i héten	Dr. Kovács Gábor r. ddtbk. (ORH) és a kidolgozó csoport (kari, intézeti felelősök)	
3.	A kari tervező csoportok megalakítása, eligazítása.	2014. 01. 07–10.	ORH és a kari tervezői csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek	Az ORH a karokon pontosítja a kidolgozandó feladatot.
4.	Az általános feladat alapján a „ részletes feladat ”-(ok) kidolgozása , helyzetbeállítás. (A hivatásrendekre vonatkozó általános és részletes helyzet kidolgozása, kiadandó okmányok.)	2014. 01. 10. – 02.10.	Kari tervezői csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek	

Sorsz.	Feladat	Idő	Felelős	Megjegyzés
5.	Logisztikai biztosítási terv elkészítése.	2013. 12. 15., majd az igényeknek megfelelő folyamatos pontosítás	Peleskey György logisztikus	
6.	Informatikai biztosítási terv elkészítése.	2013. 12. 15. majd az igényeknek megfelelő folyamatos pontosítás	Horváth Tibor. mk. alez. informatikus	
7.	Levezetési terv elkészítése és jóváhagyása az RT döntése alapján.	2014. 04. 01–04.	Kari tervezői csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek	RT döntés
8.	A részletes feladat nyomdai sokszorosítása (kari tervek is).	2014. 03. 01.	Kari tervezői csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek	
9.	Az informatikai és logisztikai biztosítás pontosítása.	2014. 01-től tervezői értekezleten	Vezetők és a biztosításért felelős személyek. Peleskey György logisztikus, Horváth Tibor. mk. alez. informatikus	
10.	Biztosítási terv készítése, anyagigénylések véglegesítése.	2014. 02. 10.	Kari tervezői csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek. Peleskey György logisztikus, Horváth Tibor. mk.	Pontos létszámok! Igények felmérése, véglegesítése
11.	A hallgatók felkészítése, a gyakorlat levezetése ismeretése.	KTK 2014. 04. 10–24. között Csütörtökök 4-2-4 óra Összesen 10 óra	ORH és a Kari Tervezői Csoportok vezetői és az általuk kijelölt személyek	A gyakorlat lefolyása, az egyes csoportok feladatai HM VH közreműködésével
12.	Módszertani foglalkozás a gyakorlatvezetőség, a megfigyelők, a közreműködő oktatók és a biztosításban résztvevők részére.	2014. 04. 2 hét, 15.00 óra	ORH és a kijelölt személyek	Karokon végrehajtv.
13.	Külső szervek és személyek tájékoztatása és meghívása.	2014. 04. 05-ig	NKE rektora, ORH és az általa kijelölt személyek	

Sorsz.	Feladat	Idő	Felelős	Megjegyzés
14.	A megfigyelők felkészítése, feladataik meghatározása és tevékenységük irányítása.	2014. 04. 28-án délután	A kari felelős személyek	
15.	A gyakorlat dinamikai részeit előkészítése, véglegesítése.	2014. 04. 01-ig 2014. 04. 28-án délután	A kari felelős személyek	
16.	A gyakorlat végrehajtása a helyszíneken.	2014. 04. 28–29.	ORH és a gyakorlat főirányítója	Több helyszínen, videokonferencia
17.	A gyakorlat értékelése a hallgatók részére.	2014. 04. 29-án délután	NKE rektora, ORH	Több helyszínen, videokonferencia

1. táblázat

Oktatási cél:

- * A civil–katonai–rendvédelmi kapcsolatok interoperabilitásának bemutatása, a védelem átfogó értelmezésének erősítése valóságot megközelítő helyzetekben.

2.3 A gyakorlat időpontja és időtartama:

- * Időpontja: **2014. április 28–29.** (hétfő és kedd).
- * Időtartama **összesen két tanítási nap: 12 óra**

A KTK hallgatók felkészítése 10 órában (2014 április 10., 17., 24-én)

A gyakorlat valós helyszínei:

1. csoport: Zrínyi Kampusz (HHK – Ócsa)
2. csoport: Rendészettudományi Kar (RTK – Csobánka)

A gyakorlat kommunikációs rendszere:

- * alap: internetes kapcsolat a munkahelyek között,
- * kiegészítő: rádiókapcsolat,
- * fel kell készülni a fenti két kapcsolat akadályoztatására.

A feladatok végrehajtásáról és dokumentálásról kettős nyilvántartást kell vezetni. Ez azt jelenti, hogy számítógépen és műveleti naplóban is rögzíteni kell a kapott feladatokat, a határozatokat és a jelentéseket.

A gyakorlat általános beállítása

Feladat: Lilaország – Pusztaszer megye, ezen belül Végvár város és környéke közigazgatási tevékenységének modellezése az alkotmányos jogrend alap és minősített időszakában. Külső fegyveres csoportok váratlan támadása mellett **várható a reguláris erők (Sárgaország) bevetése is.** (A megelőző védelmi helyzet kihirdetésének kritériuma.)

A közvetlen harcérrintkezésnek kitett közigazgatási terület Pusztaszer megye és Végvár városa. Kun megye és a Főváros kiegészítő, támogató feladatokat látnak el.

A rendkívüli (különleges) jogrend bevezetése, végrehajtása a gyakorlat kiemelt feladata. A **civil–katonai rendvédelmi kapcsolatok** szervezeti alapja a közigazgatás. A közigazgatáson belül **működtetni kell a védelmi igazgatás komplex rendszerét, a honvédelmi, katonai, rendészeti és a katasztrófaigazgatás valós (hazai) szervezeti elemeit.** A gyakorlat fontos követelménye, hogy „papír” alapú, de valós lehetőségekkel dolgozzunk!

A gyakorló hallgatók központi, területi és helyi szinten (városi, járási) végrehajtott feladatok ellátására létrehozott szerv vezetőjeként és szolgálati személyeiként, valamint az együttműködő és a bevonható szervektől delegált tisztek/tisztviselőkől összeállított szervezetek tagjaiként tevékenykednek.

A honvédségi gyakorlatrész

A honvédség békeidőszaki tevékenysége Lilaország Alaptörvényében és honvédelmi törvényében meghatározott. Ennek ellenére a honvédségi szervezetek **részfeladatokat ellátásával is kapcsolódnak** a rendészeti és a közigazgatási szervek tevékenységéhez, és természetesen ellenkező irányban is igaz.

Az elgondolás alapján a szomszédos országban polgárháborús válsághelyzet alakult ki, **országunkat (Lilaország) reguláris és irreguláris fegyveres csoportok váratlan támadása éri**, erre ellentéteknység történik a honvédségi erőkkel. A feladatrész virtuális területen és a rendelkezésre álló harcvezetési és számítástechnikai eszközök igénybevitelével történik.

Rendészeti feladatok

Béke és megelőző védelmi helyzetben a szükséges erőkkel a határőrizeti feladatok ellátása, a migráció kezelése a Bevándorlási Hivatallal és a NAV-al együttműködésben. Biztosítják és ellenőrzik a rendkívüli jogrend betartását. A polgári védelem honvédelmi feladatainak végrehajtásában együttműködnek a területi és helyi közigazgatási szervekkel, szervezik a katasztrófák megelőzésének, felszámolásának és helyreállításának feladatait. Közreműködnek a műveleti területről történő kitelepítésben és a háttország befogadásának előkészítésében. Tovólegesen részt vesznek a kritikus infrastruktúrák védelmében.

A gyakorlat kidolgozásának és levezetésének általános rendje:

- * A gyakorlat kidolgozása a karokon egységes elvek és követelmények szerint történik – ezeket a gyakorlat vezetősége határozza meg.
- * A kidolgozást – az oktatási rektorhelyettes koordinációja mellett – a kari dékánok által kijelölt munkacsoportok hajtják végre.
- * A részt vevő hallgatói állomány részére felkészítő foglalkozások levezetése, melynek tárgya a gyakorlat főbb mozzanatait és a tevékenység rendje.

- * A gyakorlat „alapfeladat”-át, amely a gyakorlat minden résztvevője számára azonos, az ORH vezetésével az egyetemi kidolgozó csoport alkotja meg.
- * A „részletes feladat”-ot a karok dolgozzák ki. Az egyetemi kidolgozó csoport – az abba delegált kari/intézet képviselő révén – biztosítja, hogy az a többi karával összhangban legyen.
- * A „kiegészítő feladat”-ot a gyakorlóléhelyek jövőendő vezetői, mentorai készítik el, kidolgozva a gyakorlat levezetésének részleteit.

A KTKI gyakorlárész gyakorlat tárgya

A közszolgálati szervek és szervezetek **komplex közszolgálati, honvédelmi és rendvédelmi feladatainak megszervezése, végrehajtása és annak irányítása megelőző védelmi helyzetben hazai területen, közigazgatási, rendészeti, katasztrófavédelmi, honvédelmi feladatok ellátásban, valamint átsodródó fegyveres csoportok, illetve reguláris fegyveres kötelékek (várható) felszámolásában.**

Indoklás:

Megelőző védelmi helyzet:

Alaptörvény: „51. cikk

(1) Az Országgyűlés **külső fegyveres támadás veszélye** esetén vagy szövetségi kötelezettség teljesítése érdekében meghatározott időre kihirdeti a megelőző védelmi helyzetet, ezzel egyidejűleg **felhatalmazza a Kormányt sarkalatos törvényben meghatározott rendkívüli intézkedések bevezetésére**. A megelőző védelmi helyzet időtartama meghosszabbítható.

(2) Az (1) bekezdés szerinti **különleges jogrend kihirdetéséhez, meghosszabbításához a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges**.

(3) A Kormány rendeletben a **megelőző védelmi helyzet kihirdetésének kezdeményezését követően a közigazgatás, a Magyar Honvédség és a rendvédelmi szervek működését érintő törvényektől eltérő intézkedéseket vezethet be, amelyekről a köztársasági elnököt és az Országgyűlés tárgykör szerint feladat- és hatáskörrel rendelkező állandó bizottságait folyamatosan tájékoztatja**. Az így bevezetett intézkedések hatálya az Országgyűlés megelőző védelmi helyzet kihirdetésére vonatkozó döntéséig, de legfeljebb hatvan napig tart.

(4) **A Kormány a megelőző védelmi helyzet idején rendeletet alkothat, amellyel – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – egyes törvények alkalmazását felfüggesztheti, törvényi rendelkezésektől eltérhet, valamint egyéb rendkívüli intézkedéseket hozhat.**

(5) A Kormány rendelete a megelőző védelmi helyzet megszűnésével hatályát veszti.”

A gyakorlat tárgyának alapját az egyes gyakorlárészek tervei részletesen tartalmazzák. Alkalmazandó **főbb** jogszabályok:

- * **Lilaország Alaptörvénye,**
- * **a 2011. évi CXIII. törvény** a honvédelemről (a továbbiakban: Hvt.),

- * **a 1994. évi XXXIV. törvény** a Rendőrségről (a továbbiakban: Rendőrségi Törvény),
- * **a 2011. évi CXXVIII. törvény a katasztrófavédelemről** (a továbbiakban: Kat.),
- * és a hozzá kapcsolódó egyes **végrehajtási rendeletek,**
- * **a közigazgatási rendszert szabályozó jogszabályok** (törvények, rendeletek, határozatok).

A gyakorlat feladatai és végrehajtása a vonatkozó **ENSZ, NATO, illetve Lilaország Országgyűlési döntései** kereteire épül.

A gyakorlat céljai:

- * Hozzájárulás a **közszolgálat különböző alrendszerének harmonizálásához** és az egységes közszolgálati szemlélet erősítéséhez, az egyetemi képzési rendszer összhangjának, egymásra épülésének megteremtése a **közös közszolgálati gyakorlat** által.
- * Az egyetem különböző karain és karközi intézeteiben, szakjain és szakirányain tanuló hallgatók (*nappali munkarendben tanuló alap- és a HHK kiegészítő képzésben résztvevő végzős évfolyamú hallgatói*) szerezenek jártasságot (*a polgári hallgatók ismereteket*), a **komplex szakmai feladatok integrált operatív törzsekben történő megoldásában**, a hallgatók **gyakorolják a vezetési funkciókat és a törzsmunkát**, egyes tevékenységeket a gyakorlatban is **valósítsanak meg**.
- * A **vezetői felkészítés elméleti tananyagának gyakorlatban való alkalmazása, a vezetői kompetenciák fejlesztése**. A katonai, rendészeti, katasztrófavédelmi és polgári vezetést támogató korszerű informatikai rendszerek alkalmazásának gyakorlása.
- * Az egyetemi képzés és a közszolgálati szervek időszerű feladatai és tevékenysége közötti kapcsolat erősítése, a **képzésben új módszerek** alkalmazása. A tapasztalatok kölcsönös hasznosítása, a jóváhagyott tervek, a működő rendszerek és eljárások közös továbbfejlesztése az elméletben és a gyakorlatban.

2.4 A gyakorlat levezetésének mozzanatai

0. MOZZANAT

A mozzanat tartalma: A békehelyzetben folyó feladatok végzése.

A mozzanat ideje: 2014. 04. 28. 09.00–13.00

Feldolgozandó témakörök:

1. Központi szervek válságelemző tevékenységei (pl. külügyi jelentések, OGY bizottságok, Nemzetbiztonsági Kabinet, ENSZ, EBESZ állásfoglalás stb.).
2. Helyi erőforrások pontosítása.
3. Országos, megyei szervezetek tevékenysége (HIKOM, HKNYP, MVB, HVB).
4. Készenléti tervek pontosítása.

1. MOZZANAT

A mozzanat tartalma: A különleges jogrend bevezetésével kapcsolatos feladatok

A mozzanat ideje: 2014. 04. 28. 13.00–16.00

Feldolgozandó témakörök:

1. Törzstájékoztatók megtartása (alaphelyzet ismertetése).
2. Az OGY bizottságok üléseinek megtartása.
3. Országgyűlési betérjesztés, döntés és a határozat elkészítése.
4. A megelőző védelmi helyzet kihirdetése.
5. Kormányülés.
6. Védelmi bizottsági ülések.

2. MOZZANAT

A mozzanat tartalma: A megelőző védelmi helyzettel kapcsolatos feladatok végzése.

A mozzanat ideje: 2014. 04. 29. 08.00–11.00

Feldolgozandó kérdések:

- Az kijelölt erők felkészítési, felkészülési feladatainak végrehajtása.
- A dinamikai hatások folyamatos bevezetése.
- A megelőző védelmi helyzet közigazgatási feladatainak vezetése.
- A határ menti eseményekre történő reagálás.
- Rendészeti tevékenység végzése.

3. MOZZANAT

A mozzanat tartalma: Tevékenységek végrehajtása, vezetése dinamikai helyzetekben.

A mozzanat ideje: 2014. 04. 29. 11.00–13.30

Feldolgozandó kérdések:

1. A megelőző védelmi helyzet közigazgatási feladatainak vezetése.
2. A határ menti eseményekre történő reagálás.
3. Rendészeti tevékenység végzése.
4. Katasztrófák következményeinek felszámolása.
5. Nagy erejű irreguláris fegyveres csoportok felszámolása.

4. MOZZANAT

A mozzanat tartalma: A békehelyzetbe való visszatérés.

A mozzanat ideje: 2014. 04. 29. 13.30–14.30

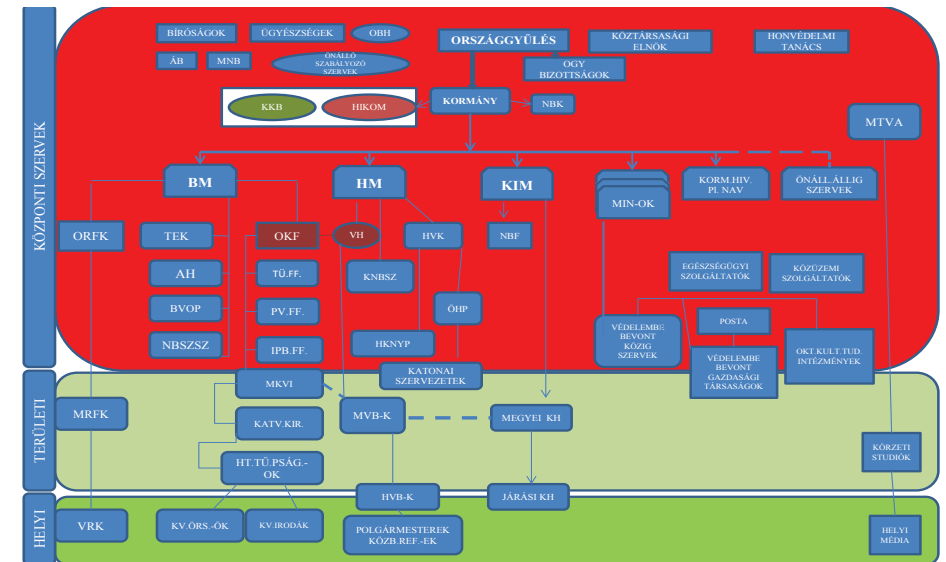
Feldolgozandó kérdések:

1. Tájékoztató a biztonsági helyzetben beállt változásról.
2. A szükséges intézkedések elkészítése a közigazgatási rendszer részére.
3. A szervezetek békeállapotba történő visszaállítása.
4. Az okmányok összegyűjtése.

A gyakorlat során kettős időszámítás kerül alkalmazásra (valós idő és a műveleti idő).

A feladatok a végrehajtás érdekében „műveleti időben” kerülnek feldolgozásra. Az egyes műveleti események időugrásokkal követik egymást.

3. A védelmi igazgatás intézményrendszere

1. ábra: A védelmi igazgatás intézményrendszere

Forrás: HM Védelmi Hivatal Dr. Tokovics József. Szerkesztette: Dr. Hülvély Lajos

Minden egyetemi szervezet, így a KTK a saját közigazgatási (szakigazgatási) országos, regionális, területi, helyi szervezeteivel vesz részt a gyakorlatban.

3.1 A KTK hallgatói által elfoglalt „beosztások”

Vezetési szintek és szervezetek: Központi Szervek

Országgyűlés

Összetétel	Funkció	Létszám
Országgyűlés elnöke		1 fő KTK
Országgyűlés Törvényhozási Igazgatóság főigazgató-helyettes		1 fő KTK
Országgyűlés Jegyzői Iroda-vezető		1 fő KTK
Honvédelmi és Rendészeti Bizottság		2 fő KTK 1 fő RTK 2 fő HHK

Összetétel	Funkció	Létszám
Alkotmányügyi Bizottság		2 fő KTK
Nemzetbiztonsági Bizottság		2 fő KTK 1 fő RTK
Gazdasági Bizottság		2 fő KTK

2. táblázat: 11 fő KTK

Kormány

Összetétel	Funkció	Létszám
Miniszterelnök		1 fő KTK
Miniszterelnök-helyettes, közigazgatási és igazságügyi miniszter		1 fő KTK
Miniszterelnök-helyettes, tárca nélküli miniszter		1 fő KTK
Miniszterelnökséget vezető államtitkár		1 fő KTK
Miniszterelnökség külügyi és külgazdasági ügyekért felelős államtitkára		1 fő KTK
Honvédelmi miniszter		1 fő HHK
Belügyminiszter		1 fő RTK
Külügyminiszter		1 fő KTK
Nemzetgazdasági miniszter		1 fő KTK
Emberi erőforrás miniszter		1 fő KTK
Nemzeti fejlesztési miniszter		1 fő KTK
Vidékfejlesztési miniszter		1 fő KTK

3. táblázat: 10 fő KTKI

I/1. Honvédelmi Minisztérium HIKOM

Összetétel	Funkció	Létszám
HM Védelmi Hivatal főigazgató	Vezető	1 fő HHK
Vezető által kijelölt személy	Vezető H.	1 fő HHK
H- miniszter által kijelölt személy szakértő	Tag	1 fő HHK
KIM által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK
Belügyminiszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő RTK
Külügyminiszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK
Nemzetgazdasági miniszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK
Emberi erőforrás miniszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK

Összetétel	Funkció	Létszám
Nemzeti fejlesztési miniszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK
Vidékfejlesztési miniszter által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KTK
Országos rendőrfőkapitány által kijelölt szakértő	Tag	1 fő RTK
BM OKF által kijelölt szakértő	Tag	1 fő KVI
HIKOM vezető által felkért szakértők ?????		
KÜM Biztonságpolitikai és Non-proliférációs Főosztály		1 fő KTK
Emberi Erőforrások Minisztérium Közigazgatási Államtitkári Titkárság		1 fő KTK
Nemzeti Fejlesztési Minisztérium		1 fő KTK
Vidékfejlesztési Minisztérium Személyügyi- és Igazgatási Főosztály		1 fő KTK
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság		1 fő KTK
Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA)		1 fő KTK
Legfőbb Ügyészség Kabinet, Adatvédelmi és Biztonsági Osztály		1 fő KTK
Országos Bírósági Hivatal Bírósági Főosztály		1 fő KTK
Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal		1 fő KTK

4. táblázat: 15 fő KTK

Területi szervek MVB/Pusztaszer megye

Összetétel	Funkció	Létszám
Megyei Kormányhivatal vezetője, kormány megbízott	elnök	1 fő KTK
MVB elnök katasztrófavédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő KVI
MVB elnök honvédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő HHK
Megyei Közgyűlés elnöke	tag	1 fő KTK
Megyei Kormányhivatal főigazgatója	tag	1 fő KTK
Megyei rendőrfőkapitány	tag	1 fő RTK
Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv megyei tisztii főorvosa	tag	1 fő KTK
Vízügyi Igazgatóság igazgatója	tag	1 fő KTK
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatóság Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága igazgatója	tag	1 fő RTK

Összetétel	Funkció	Létszám
Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal területileg illetékes Regionális Igazgatóság képviselője	tag	1 fő RTK
Országos Mentőszolgálat megyei vezető mentőtisztje	tag	1fő KTK
Járási Helyi Védelmi Bizottságok elnökei	tag	2fő KTK
Oktatásért felelős személy	tag	1fő KTK
Közüzemi szolgáltatók	tag	3 fő KTK
Közútkezelő	tag	2 fő KTK

5. táblázat: 14 fő KTK

MVB/Kun megye

Összetétel	Funkció	Létszám
Megyei Kormányhivatal vezetője, kormány megbízott	elnök	1 fő KTK
MVB elnök katasztrófavédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő KVI
MVB elnök honvédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő HHK
Megyei Közgyűlés elnöke	tag	1 fő KTK
Megyei Kormányhivatal főigazgatója	tag	1 fő KTK
Megyei rendőrfőkapitány	tag	1 fő RTK
Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv megyei tisztii főorvosa	tag	1 fő KTK
Vízügyi Igazgatóság igazgatója	tag	1 fő KTK
Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Alkotmányvédelmi Hivatal Megyei Kirendeltsége igazgatója	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatóság Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága igazgatója	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal területileg illetékes Regionális Igazgatóság képviselője	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Országos Mentőszolgálat megyei vezető mentőtisztje	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő KTK
Járási Helyi Védelmi Bizottságok elnökei	állandó meghívott, tanácskozási joggal	2 fő KTK
Oktatásért felelős személy	meghívott	1fő KTK
Közüzemi szolgáltatók	meghívott	3 fő KTK
Közútkezelő	meghívott	2 fő KTK

6. táblázat: 14 fő KTK

MVB/Főváros

Összetétel	Funkció	Létszám
Fővárosi Kormányhivatal vezetője, kormány megbízott	elnök	1 fő KTK
FVB elnök katasztrófavédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő KVI
FVB elnök honvédelmi helyettese	elnök-helyettes	1 fő HHK
Főpolgármester	tag	1 fő KTK
Fővárosi Kormányhivatal főigazgatója	tag	1fő KTK
Fővárosi rendőrfőkapitány	tag	1 fő RTK
Fővárosi Kormányhivatal Népegészségügyi Szakigazgatási Szerv megyei tisztii főorvosa	tag	1fő KTK
Vízügyi Igazgatóság igazgatója	tag	1 fő KTK
Nemzeti Adó- és Vámhivatal Regionális Vám- és Pénzügyőri Főigazgatóság Megyei Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága igazgatója	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal területileg illetékes Regionális Igazgatóság képviselője	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő RTK
Országos Mentőszolgálat budapesti vezető mentőtisztje	állandó meghívott, tanácskozási joggal	1 fő KTK
Járási Helyi Védelmi Bizottságok elnökei	állandó meghívott, tanácskozási joggal	5 fő KTK
Oktatásért felelős személy	meghívott	1 fő KTK
Közüzemi szolgáltatók	meghívott	4 fő KTK
Közútkezelő	meghívott	1 fő KTK

7. táblázat: 17 fő KTK

3.2 Helyi szervek**HVB/Operatív Csoport/Végvár**

Összetétel	Funkció	Létszám
HVB elnöke/JHV		1fő KTK
OCS Műveletirányítási munkacsoport		2 fő KVI
OCS Logisztikai munkacsoport		2fő KVI

8. táblázat:

HVB/OCS/Vadász

Összetétel	Funkció	Létszám
HVB elnöke/JHV		1 fő KTK
OCS Műveletirányítási munkacsoport		2 fő KVI
OCS Logisztikai munkacsoport		2 fő KVI

9. táblázat: 2 fő KTK

Összesen: 2 x 83 = 166 fő KTK

Alapfogalmak

Védelmi igazgatás:

„a közigazgatás részét képező feladat- és szervezeti rendszer, amely az állam védelmi feladatainak megvalósítására létrehozott, valamint e feladatra kijelölt közigazgatási szervek által végzett végrehajtó, rendelkező tevékenység; magában foglalja a különleges jogrendre történő felkészülést, továbbá az említett időszakok és helyzetek honvédelmi, polgári védelmi, katasztrófavédelmi, védelemgazdasági, lakosság-ellátási feladatainak tervezésére, szervezésére, a feladatok végrehajtására irányuló állami tevékenységek összességét.” 290/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet I. fejezet Értelmező rendelkezések 1. § n.)

Honvédelmi igazgatás:

„a védelmi igazgatás részét képező feladat- és szervezetrendszer, amelynek keretében az ország védelmére létrehozott, valamint e feladatra kijelölt közigazgatási szervek, továbbá a honvédelemben közreműködő más szervek ellátják a honvédelemtől és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 1. § (3) bekezdésében meghatározottak honvédelemre való felkészítésével, az országvédelemmel és a honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos feladatokat” 290/2011. (XII. 22.) Korm. rendelet I. fejezet Értelmező rendelkezések 1. § b.)

Katonai igazgatás:

A közigazgatási szervek jogilag szabályozott olyan tevékenysége, amely a haza fegyveres védelme feltételeinek megteremtése és megvalósítása érdekében a jogalanyok honvédelmi kötelezettségeinek és önként vállalt honvédelmi feladatainak tervezésére, valamint a kötelezettségek és a vállalt feladatok végrehajtására irányul.

Központi szervek általános honvédelmi feladatai a hatályos jogszabályok alapján:

Az Országgyűlés

Az Országgyűlés állapítja meg

- * Magyarország biztonság- és védelempolitikájának alapelveit, valamint az azokban előírt feladatok végrehajtásának főbb irányait és feltételeit;
- * a Honvédség részletes bontású létszámát, ide értve az önkéntes tartalékosokat is, főbb haditechnikai eszközeit, és biztosítja az ezekhez szükséges anyagi forrásokat.

Az Országgyűlés **honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága** folyamatosan figyelemmel kíséri a Honvédség feladatainak megvalósítását, felkészültsége és felszereltsége színvonalát, a rendelkezésre bocsátott anyagi erőforrások felhasználását.

Az Országgyűlés **honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága** a Honvéd Vezérkar főnökének jelölt személyt kinevezése előtt meghallgatja, és alkalmasságáról véleményt nyilvánít.

A honvédelemért felelős miniszter a Honvédséget érintő jogszabályok tervezeteit – azok államigazgatási egyeztetésével egyidejűleg – az Országgyűlés honvédelmi ügyekkel foglalkozó bizottsága tagjai részére elektronikus úton tájékoztatásul megküldi.

A Kormány

A Kormány Magyarország védelmi felkészültségének biztosítása céljából

- * meghatározza a honvédelemért felelős miniszter honvédelmi-ágazati irányítási, valamint a Honvédség irányításával és vezetésével kapcsolatos feladatait;
- * az Országgyűlés elé terjeszti a biztonság- és védelempolitikai alapelvekről szóló határozati javaslatot;
- * összehangolja a katonai műveletek teljesítésével összefüggő kormányzati feladatokat;
- * meghatározza a nemzetgazdaság honvédelmi célú felkészítésével kapcsolatos követelményeket, az ország védelmi célú tartalékait, hadiipari kapacitását, valamint az infrastruktúra honvédelmi célú felkészítésének, fejlesztésének és védelmének állami feladatait, dönt a gazdaság mozgósításáról;
- * meghatározza és összehangolja a miniszterek és – az autonóm államigazgatási szervek és az önálló szabályozó szervek kivételével – a központi államigazgatási szervek, valamint a honvédelemben közreműködő egyéb szervek honvédelmi feladatait;
- * gondoskodik a Kormány békétől eltérő, valamint a Honvédelmi Tanács működésének feltételeiről;
- * gondoskodik Magyarország honvédelmi igazgatási szervei által folytatott döntés-előkészítés és döntéshozatal, valamint a meghatározott feladat info-

kommunikációs támogatásáról, az e feladatokkal összefüggő minősített információ biztonságos tárolásáról, továbbításáról;

- * gondoskodik az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO) Válságreakálási Rendszerének nemzeti alkalmazásáról, továbbá létrehozza és irányítja a NATO Válságreakálási Rendszerrel összhangban álló nemzeti intézkedések rendszerét;
- * meghatározza a fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi felkészítés feladatait;
- * a köz- és a felsőoktatás keretein belül gondoskodik a honvédelmi nevelés programjának végrehajtásáról.

A Honvédség működésének irányítása körében a Kormány dönt, különösen

- * a Honvédség irányításának és felső szintű vezetésének rendjére vonatkozó szabályokról;
- * a Honvédség területi elhelyezésének, felszerelésének, felkészítésének alapvető követelményekről;
- * az ország területének hadműveleti előkészítésére vonatkozó feladatokról, továbbá
- * a Honvédség készenléte fokozásának elrendeléséről.

A Kormány az éves költségvetési tervben

- * megtervezi a Honvédség fenntartásának és fejlesztésének költségeit;
- * elkülönítve tervezi a honvédelmi felkészítéssel – ezen belül a nemzetgazdaság felkészítésével, a Honvédelmi Tanács és a Kormány speciális működési feltételeinek, az info-kommunikációs rendszer fenntartásával és fejlesztésével, továbbá a lakosság légi riasztásának biztosításával – kapcsolatos költségeket, valamint gondoskodik a jóváhagyott költségvetési átcsoportosítások végrehajtásáról.

A Kormány évente köteles a honvédelmi feladatok megvalósításáról, a Honvédség felkészítéséről, állapotáról és fejlesztéséről beszámolni az Országgyűlésnek.

A honvédelemért felelős miniszter

A honvédelemért felelős miniszter a Kormánynak az ország honvédelmi és a válságkezelés katonai feladatai végrehajtásáért, valamint a Honvédség irányításáért és vezetéséért felelős tagja. Felelős a honvédelemmel kapcsolatos kormányzati döntések előkészítéséért és központi közigazgatási feladatainak ellátásáért, továbbá a Honvédség rendeltetésszerű, szakszerű és jogszerű működését meghatározó döntések meghozataláért, e döntések végrehajtásának irányításáért. Gyakorolja az ezzel összefüggő azon jogokat, amelyeket az Alaptörvény vagy törvény nem utal más szerv vagy személy hatáskörébe.

A honvédelemért felelős miniszter ellátja a Kormány által meghatározott honvédelmi ágazati irányítási, és a Honvédség irányításával és vezetésével kapcsolatos feladatokat.

A honvédelemért felelős miniszter összehangolja a honvédelemben résztvevő szervek honvédelmi feladatokra történő felkészítését, és felügyeli tevékenységüket.

A miniszter

A miniszter a jogszabály rendelkezésének megfelelően irányítja az alárendelt vagy felügyelete alá tartozó szervek és a feladatkörébe tartozó szakágazatok honvédelemmel kapcsolatos tevékenységét.

A miniszter az (1) bekezdésben foglaltak érdekében

- * meghatározza a hatáskörébe tartozó honvédelmi feladatok végrehajtásának szakmai követelményeit, valamint az irányítása alá tartozó szervek és a helyi védelmi igazgatási szervek együttműködésének rendjét;
- * a honvédelemért felelős miniszterrel együttműködve biztosítja a
 - * haditechnikai eszközök és anyagok kutatásában, fejlesztésében, gyártásában, a szükséges hadiipari kapacitások biztosításában, beszerzésében, javításában, felújításában, rendszerből való kivonásában, megsemmisítésében,
 - * légtér légi közlekedési és egyéb célú igénybevétele feltételeinek, valamint a polgári légiforgalmi szolgálatok és az illetékes katonai szervezetek közötti együttműködés szabályainak megállapításában,
 - * katonai védelem szempontjából fontos létesítmények elhelyezésében, fenntartásában, továbbá az egészségügyi, a környezetvédelmi, a közlekedési, a hírközlési és informatikai hálózat, valamint a légi, meteorológiai, a vegyi és sugárfigyelő jelző- és riasztási rendszer működőképességének biztosításában
 meghatározott feladatokat.

Kormányrendelet a Honvédelmi Igazgatási Koordinációs Tárcaközi Munkacsoport létrehozásáról, valamint szervezeti és működési rendjének meghatározásáról¹ (HIKOM)

„1. A Kormány a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 30. § (1) bekezdése alapján, a Kormány javaslattevő, véleményező, tanácsadói tevékenységet végző szerveként létrehozza a Honvédelmi Igazgatási Koordinációs Tárcaközi Munkacsoportot (a továbbiakban: HIKOM).

2. A HIKOM szervezeti és működési rendjét az 1. melléklet határozza meg.

3. A Kormány

a) **felkéri az autonóm államigazgatási szervek vezetőit, az önálló szabályozó szervek vezetőit, a legfőbb ügyészt, a Magyar Nemzeti Bank elnökét, a Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap vezérigazgatóját, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökét, valamint az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy**

¹ 1525/2013. (VIII. 12.) Korm. határozat

erre irányuló megkeresés esetén biztosítsanak szakterületük vonatkozásában szakértői részvételt a HIKOM munkájában.

1. melléklet az 1525/2013. (VIII. 12.) Korm. határozathoz

„A Honvédelmi Igazgatási Koordinációs Tárcaközi Munkacsoport szervezeti és működési rendje

A HIKOM feladatai

1. A HIKOM a következő döntés-előkészítő feladatokat látja el:

- a) a Honvédelmi Tanács és a Kormány speciális működési feltételeinek biztosításával összefüggő feladatok tárcaközi egyeztetése;
- b) honvédelmi típusú különleges jogrendben, illetve az azokat közvetlenül megelőző időszakokban a honvédelmi igazgatási feladatokra vonatkozó javaslatok kidolgozása, szakmai és tárcaközi egyeztetése, a javaslatok felterjesztése a Honvédelmi Tanács, a Kormány, illetve az illetékes miniszter részére;
- c) a honvédelmi típusú különleges jogrendre történő felkészülés, valamint a válságok kezelése során a polgári–katonai–rendvédelmi együttműködés megszervezése, a végrehajtás összehangolása;
- d) a honvédelmi típusú különleges jogrendben bevezethető rendkívüli intézkedések előkészítése, szakmai egyeztetése;
- e) a NATO Válságreakálási Rendszer fejlesztésére, éves felülvizsgálatára, valamint az egyes válságreakálási intézkedések módosítására vonatkozó nemzeti álláspont kidolgozása;
- f) a NATO Válságreakálási Rendszerével összhangban álló Nemzeti Intézkedési Rendszerrel összefüggő feladatok tárcaközi szakmai egyeztetése;
- g) javaslattétel a NATO válságreakálási intézkedések szövetségi szintű bevezetésének és visszavonásának kezdeményezésére, továbbá a NATO Válságreakálási Rendszerrel összhangban álló nemzeti intézkedések bevezetésére, felfüggesztésére és visszavonására;
- h) a nemzetközi válságkezelési, valamint a honvédelmi igazgatási gyakorlatok tervezésének, előkészítésének és végrehajtásának összehangolása;
- i) a honvédelmi érdekből létfontosságú infrastruktúra védelmével összefüggő ágazati feladatok összehangolása;
- j) a nemzetgazdaság védelmi célú felkészítésére vonatkozó kormányzati döntések előkészítése, szakmai egyeztetése;
- k) a Befogadó Nemzeti Támogatással kapcsolatos tervezés, valamint az igények kielégítésének tárcaközi koordinációja;
- l) a központi és területi védelmi igazgatási szervek intézkedési tervrendszere kidolgozásának, felülvizsgálatának koordinációja.

A HIKOM üléseiről emlékeztető készül. Az emlékeztető elkészítéséről és a munkacsoport tagok részére – az ülést követő 8 munkanapon belül – történő megküldéséről a HIKOM elnöke gondoskodik.

A HIKOM működésének részletes szabályait a HIKOM az ügyrendjében maga állapítja meg. A HIKOM ügyrendjét a honvédelmi miniszter hagyja jóvá.

Javaslattevői, véleményező és tanácsadói tevékenység a Kormány részére

A HIKOM a Kormány döntését szükségessé tevő kérdésekben előterjesztést készít, amelyben a szükség szerinti részletességgel kifejti a javaslatát, véleményét, tanácsait. A HIKOM által előkészített kormány-előterjesztések benyújtója a honvédelmi miniszter.

A HIKOM által készített előterjesztések alapján született kormánydöntések végrehajtásának koordinálását a honvédelmi igazgatás központi végrehajtás-koordináló szakmai szerve végzi.”

A HIKOM működésének alapelvei

A HIKOM tevékenységének elvi alapja – az átfogó megközelítés jegyében – a polgári, rendvédelmi és katonai képességek együttes, koordinált alkalmazása.

A HIKOM működése

A HIKOM éves munkaterv alapján, rendszeres időközönként, de évente legalább két alkalommal ülésezik.

A HIKOM ülésének összehívását bármely HIKOM tag kezdeményezheti a HIKOM vezetőjénél. Az indokolással ellátott kezdeményezést az ülés javasolt időpontját megelőzően legalább 5 nappal meg kell küldeni a HIKOM titkárság részére. Előre nem tervezett, sürgős feladat esetén az 5 napos határidőtől el lehet tekinteni.

Az ülés napirendjét a HIKOM vezetője állapítja meg. A napirendhez a tagok javaslatot, észrevételt tehetnek, illetve kezdeményezhetik más napirendi pontok felvételét. A tagok napirendi javaslatairól a HIKOM vezetője dönt.

A HIKOM üléseit a HIKOM vezetője vezeti.

A HIKOM feladatkörébe tartozó előterjesztéseket, javaslatokat a tagok egyetértésével kell elkészíteni. Egyetértés hiánya esetén az előterjesztés, javaslat tartalmáról a HIKOM vezetője dönt. Egyetértés hiánya esetén annak tényét, az el nem fogadott észrevételt tevő szakértő által képviselt szervezetet, az észrevétel rövid összefoglalását és az el nem fogadás rövid indokolását az előterjesztésben, javaslatban fel kell tüntetni.

A HIKOM által elkészített előterjesztéseket, javaslatokat a HIKOM vezetője felterjeszti a honvédelmi miniszter részére.

Az írásbeli előterjesztésnek, javaslatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) az előterjesztést benyújtó javaslattevő neve;
- b) az előterjesztés, javaslat tárgya, rövid tartalmi leírása;
- c) az előterjesztés, javaslat indokolása;
- d) az előterjesztés, javaslat dátuma;
- e) az előterjesztés, javaslat kidolgozásában részt vevők köre (ha azt többen készítették);
- f) az előterjesztés, javaslat elfogadása esetén szükségessé váló intézkedések leírása, a további kidolgozásba bevonandó szervezetek köre.

Kizárólag előterjesztés formájában nyújtható be a Kormány döntését igénylő javaslat, vélemény, tanács.

A HIKOM tagok és a HIKOM munkájában részt vevő szakértők jogai és kötelességei

A HIKOM tagjai, valamint a HIKOM munkájában részt vevő szakértők jogosultak:

- a) a minősített adatok megismerésére való jogosultságuk függvényében a HIKOM által előkészített dokumentumok, valamint azok tervezetei tartalmának megismerésére;
- b) a tervezetekkel, a megtárgyalandó témákkal kapcsolatban az általuk képviselt szervezet hivatalos álláspontjának kifejtésére és képviselésére;
- c) indokolással ellátott javaslat tételére a HIKOM ülésének összehívására, az ülés napirendi pontjaira, a HIKOM munkájába bevonandó szakértők személyére;
- d) szakmai feladatok végrehajtása érdekében a HIKOM működéséhez rendelkezésre bocsátott technikai infrastruktúra használatára.
- e) a HIKOM tagjaival, a HIKOM munkájában részt vevő más szakértőkkel konstruktívan együttműködni;
- f) a HIKOM tevékenységével kapcsolatban tudomására jutott, valamint a HIKOM által előkészített dokumentumokban szereplő minősített adatot megőrizni;

„a NATO Válságreakálási Rendszerével összhangban álló Nemzeti Intézkedési Rendszer (NIR) rendeltetéséről, feladatairól, eljárási rendjéről, a közreműködők kötelezettségeiről”²

„A Kormány a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény 81. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed:

- a) a központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és államtitkárok jogállásáról szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés c), d), f) és g) pontjaiban meghatározott központi államigazgatási szervekre;
- b) a Magyar Honvédségre (a továbbiakban: MH);

2 278/2011. (XII. 20.) Korm. rendelet

- c) a honvédelemről és a Magyar Honvédségről, valamint a különleges jogrendben bevezethető intézkedésekről szóló 2011. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Hvt.) 80. § r) pontja szerinti rendvédelmi szervekre;
- d) a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálatra;
- e) a Hvt. 24. § (1) és (3) bekezdése szerinti, a honvédelem területi és helyi igazgatási szerveire;
- f) a Hvt. 18. § (2) bekezdése szerinti, a honvédelemben közreműködő szervekre.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában:

- a) *nemzeti felelős*: a honvédelemért felelős miniszter, aki koordinálja a Nemzeti Intézkedési Rendszer (a továbbiakban: NIR) működtetésében résztvevő szervek tevékenységét;
- b) *ágazati felelős szerv*: a NIR keretében alkalmazandó, valamely ágazat feladat- és hatáskörébe tartozó válságreakálási intézkedések kidolgozásáért és végrehajtásáért felelős, e rendelet hatálya alá tartozó központi államigazgatási szerv, amelyet a Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye ágazati felelős szervként meghatároz;
- c) *együttműködő szerv*: a rendelet hatálya alá tartozó, a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében együttműködőként meghatározott, az intézkedések végrehajtásában és a NIR működtetésének támogatásában részt vevő szerv.

3. A Nemzeti Intézkedési Rendszer alkalmazása

3. § (1) A NIR-t kell alkalmazni:

- a) ha az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (a továbbiakban: NATO) kezdeményezte a tagállamoknál a válságreakálási intézkedések bevezetését;
- b) ha a NATO válságreakálási intézkedési szövetségi szintű bevezetésének Magyarország általi kezdeményezése, illetve szövetséges fegyveres erők magyarországi alkalmazása vagy más szövetségi válságreakálási képesség magyarországi igénybe vétele szükséges és a kialakult vagy fenyegető válsághelyzet szerinti nemzeti intézkedés, vagy a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv a NIR alkalmazásáról dönt;
- c) a NATO Válságreakálási Rendszert alkalmazó nemzetközi gyakorlatok során, továbbá a nemzeti felelős, az ágazati felelős szervek, valamint az együttműködő szervek felkészítései;
- d) sajátos nemzeti érdekből, a NATO Válságreakálási Rendszertől függetlenül, nemzeti intézkedés, vagy a különleges jogrend bevezetésére jogosult szervnek a NIR alkalmazására irányuló döntése alapján;

[a továbbiakban a) d) pontok együtt: NIR alkalmazási időszak].

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben a nemzeti felelős kezdeményezheti a Kormánytól a teljes NIR gyakorlás céljából történő alkalmazását. Az ágazati felelős szervek a részükre meghatározott felkészülési feladatokat az együttműködő szervek bevonásával a saját feladat- és hatáskörükben önállóan hajtják végre.

4. A Nemzeti Intézkedési Rendszer rendeltetése és célja, a bevezethető intézkedések

4. § (1) A NIR biztosítja a NIR alkalmazási időszakban a NATO által elrendelt válságkezelési intézkedések bevezetésének és végrehajtásának nemzeti szintű koordinációját, illetve a NATO válságreakálási intézkedések szövetségi szintű bevezetése kezdeményezésének koordinációját.

(2) A NIR célja a NATO válságreakálási intézkedések bevezetésével, módosításával és visszavonásával kapcsolatos döntések előkészítéséhez, a döntések végrehajtásához szükséges eljárási rend kialakítása, továbbá a Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye kiadása révén a válságreakálási feladatokra történő felkészülést és a feladatok végrehajtását segítő minta-intézkedések rendelkezésre bocsátása.

5. § A NIR keretében csak olyan, a NATO Válságreakálási Rendszerben meghatározott intézkedés vezethető be, amely összhangban áll a magyar jogszabályokkal és közjogi szervezetszabályozó eszközökkel.

5. A Nemzeti Intézkedési Rendszer elemei

6. § A NIR elemei:

- a) a NIR működtetésében résztvevő szervek:
 - aa) a NIR koordinációjáért felelős szerv;
 - ab) az ágazati szerv;
 - ac) az együttműködő szerv;
- b) a támogató infrastruktúra;
- c) a **Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye**.

6. A NIR koordinációja

7. § (1) A nemzeti felelős (a Honvédelmi Miniszter) a NIR koordinációjával kapcsolatos feladatkörében:

- a) tájékoztatja nemzeti intézkedés vagy a különleges jogrend bevezetésére jogosult szervet a válságreakálási intézkedések tagállami bevezetésére vonatkozó NATO kezdeményezésről;
- b) szükség esetén javaslatot tesz a soron kívüli döntésre a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzített intézkedések bevezetéséről, azok felfüggesztéséről vagy visszavonásáról;
- c) szükség esetén kezdeményezi a nemzeti intézkedés, vagy a különleges jogrend bevezetésére jogosult szervnél a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzítettek túl további, az 5. §-ban foglaltaknak megfelelő intézkedések bevezetését és a felelős szervek bevonását;
- d) az ágazati felelős szervnél (központi államigazgatási szerv) kezdeményezi a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzített, a feladat- és hatáskörébe tartozó intézkedések bevezetését, végrehajtását, felfüggesztését vagy visszavonását;
- e) tájékoztatja a NATO szerveket az általuk kezdeményezett válságreakálási intézkedésekkel kapcsolatos nemzeti álláspontokról és a bevezetett nemzeti intézkedésekről;

- f) javaslatot tesz a különleges jogrend bevezetésére jogosult szervnek, hogy kezdeményezze a NATO-nál Válságreakálási Intézkedések bevezetését;
- g) figyelemmel kíséri a NATO Válságreakálási Rendszerében, illetve válságreakálási intézkedéseiben történt változásokat, szükség szerint javaslatot tesz a Kormány részére a NIR ezekkel történő összehangolására, a szükséges nemzeti feladatok végrehajtására;
- h) koordinálja az ágazati felelős szervek részéről kijelölt NIR szakértők és kapcsolattartók (a továbbiakban: NIR ágazati kapcsolattartók) tevékenységét;
- i) koordinálja a NIR-el kapcsolatos felkészítési feladatok végrehajtását;
- j) hatáskörében intézkedik a NIR működtetési feltételeinek folyamatos biztosítására;
- k) az ágazati felelős szervek bevonásával minden év március 31-ig elvégzi a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében foglalt intézkedések felülvizsgálatát, amelynek eredményéről, a NIR működésének tapasztalatairól, valamint az ágazati felelős szervek által tett, a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében foglalt intézkedések módosítására, kiegészítésére, hatályon kívül helyezésére vonatkozó javaslatokról minden év április 30-ig tájékoztatja a Kormányt;
- l) felülyeli a NIR működését biztosító infrastruktúra kialakítását és fejlesztését.

7. Az ágazati válságreakálási intézkedések bevezetése és végrehajtása

8. § (1) **Az ágazati felelős szerv vezetője a (2) bekezdésben foglalt feladatait a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében kijelölt együttműködő szervek szükség szerinti bevonásával hajtja végre.**

(2) Az ágazati felelős szerv vezetője a feladat- és hatáskörében:

- a) a NATO kezdeményezésére, vagy szükség esetén önállóan, a nemzeti felelős egyidejű tájékoztatása mellett intézkedik a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzített, feladat- és hatáskörébe tartozó válságreakálási intézkedések bevezetésére, illetve azok felfüggesztésére vagy visszavonására;
- b) irányítja a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv által elrendelt nemzeti válságreakálási intézkedések ágazati feladatainak végrehajtását, koordinálja a végrehajtásban együttműködő szervek tevékenységét és végzi rendszeres felkészítésüket;
- c) a nemzeti felelős útján javaslatot tesz a NIR-nek a NATO Válságreakálási Rendszertől független, önálló alkalmazására;
- d) meghatározza az irányítása, vezetése, felügyelete alatt működő szerveknél a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében feladatkörébe utalt válságreakálási intézkedések ágazati végrehajtásának rendjét, azonosítja a végrehajtásban együttműködő szerveket;
- e) a nemzeti felelős egyidejű tájékoztatása mellett kezdeményezi a feladat- és hatáskörével összefüggő, de más ágazati felelős szerv feladat- és hatáskörébe tartozó, a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében szereplő intézkedések bevezetését, felfüggesztését vagy visszavonását az illetékes ágazati felelős szervnél;

- f) ha a feladat- és hatáskörét érintő nemzeti válságreagálási intézkedés bevezetése a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv döntését igényli, a nemzeti felelőssel együttműködve indokolással ellátott döntési javaslatot tesz;
- g) indokolással ellátott javaslatot tesz a nemzeti felelősnél a NATO Válságreagálási Intézkedések szövetségi szintű alkalmazásának kezdeményezésére;
- h) kijelöli a NIR ágazati kapcsolattartót és helyettesét, elérhetőségi adataikat folyamatosan pontosítja és megküldi a nemzeti felelős részére;
- i) irányítja a NIR működtetésével kapcsolatos feladatokra történő felkészülést;
- j) saját költségvetésében tervezi a NIR alkalmazásához szükséges költségeket, és szakterületén biztosítja a NIR működtetéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket;
- k) indokolással ellátott javaslatot tesz a nemzeti felelősnél a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében foglalt intézkedések módosítására, kiegészítésére, hatályon kívül helyezésére;
- l) irányítja a NIR működtetését biztosító ágazati infrastruktúra kialakítását és fejlesztését.

(3) Ha a Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye a nemzeti felelőst ágazati felelős szervként is megjelöli, a nemzeti felelős ellátja annak feladatait is.

8. Az együttműködő szerv

9. § Az együttműködő szerv vezetője:

- a) feladat- és hatáskörében intézkedik a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzített együttműködési feladatok végrehajtására, illetve azok felfüggesztésére vagy befejezésére;
- b) az irányítása, vezetése, felügyelete alá tartozó szervezet vonatkozásában irányítja a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv által bevezetett nemzeti válságreagálási intézkedések szerinti együttműködési feladatok végrehajtását;
- c) tájékoztatja az ágazati felelős szervet a nemzeti szinten bevezetett válságreagálási intézkedésekkel kapcsolatos együttműködési feladatok végrehajtásáról, illetve azok felfüggesztéséről vagy befejezéséről;
- d) szükség esetén javaslatot tesz az ágazati felelős szervnek a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében rögzített, de más együttműködő szerv vagy ágazati felelős szerv feladat- és hatáskörébe tartozó válságreagálási intézkedések végrehajtásának, illetve azok felfüggesztésének vagy befejezésének kezdeményezésére;
- e) végzi a nemzeti válságreagálási intézkedésekkel kapcsolatos, feladat- és hatáskörébe tartozó felkészítési feladatokat.

9. A Nemzeti Intézkedési Rendszer működtetését támogató infrastruktúra

10. § A NIR működtetését támogató infrastruktúra elemei

- a) a működtetés során igénybe vett központi kormányzati és ágazati létesítmények (a továbbiakban: NIR létesítményei),

- b) a nemzeti felelős alárendeltségébe tartozó szervezetek, illetve az ágazati felelős szervek által alkalmazott kormányzati célú elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek és eszközök.

11. § (1) A NIR létesítményei biztosítják a NIR alkalmazásának időszakában a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv, a nemzeti felelős és az alárendeltségébe tartozó szervezetek, továbbá az ágazati felelős szerv és az irányítása, vezetése, felügyelete alá tartozó szervezetek részére a megfelelő és biztonságos munkakörülményeket, valamint a döntések előkészítéséhez és meghozatalához, a vezetéshez és az irányításhoz szükséges technikai eszközök működéséhez szükséges feltételeket.

(2) A NIR létesítményei különösen:

- a) a Honvédelmi Tanács és a Kormány speciális működési feltételeit biztosító létesítmény;
- b) a nemzeti felelős alárendeltségében lévő, illetve a közvetlen irányítása alá tartozó szervezetek, továbbá az MH szervezetek kijelölt létesítményei;
- c) az ágazati felelős szervek vezetői irányítása, vezetése, felügyelete alá tartozó szervezetek kijelölt létesítményei.

12. § A NIR működtetését támogató elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek és eszközök a NATO szervek és a nemzeti felelős által kijelölt szervek, továbbá a különleges jogrend bevezetésére jogosult szerv, a nemzeti felelős alárendeltségébe tartozó szervezetek és az ágazati felelős szervek közötti folyamatos megbízható információáramlást és adattovábbítást, valamint a NIR szervezeti elemei riasztását biztosítják.

13. § (1) A NIR működtetését támogató elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek és eszközök:

- a) a NATO Iroda Automatizálási Rendszere (NIAR);
 - b) K-600/KTIR Hírközlési és Informatikai Rendszer;
 - c) Argon Távbeszélő Rejtjelző Készülék;
 - d) Egységes Digitális Rádiótávközlő Rendszer (EDR);
 - e) védett külügyi hálózat (VKH);
- Nemzeti Távközlési Gerinchálózat (NTG).

(2) A NIR működtetése során a kapcsolattartást a NATO szervekkel és a NATO nemzeti képviselőkkel az (1) bekezdés a) pontjában, a nemzeti szervezetekkel az (1) bekezdés b)–f) pontjaiban meghatározott rendszerek és eszközök biztosítják.

(3) A NIR elemeinek riasztása, valamint annak működtetése során a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében nyílttá minősített intézkedésekre vonatkozó információk továbbítására a Magyarországon üzemeltetett vezetékes és mobil rádiótelefon hálózatok is alkalmazhatók.

14. § A NIR működtetését támogató elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek és eszközök a NIR-rel kapcsolatos alkalmazását a nemzeti felelős felügyeli.

10. A Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye

15. § A Nemzeti Intézkedések Gyűjteménye intézkedés- és előírásmintákat tartalmaz a NATO Válságreagálási Rendszerben meghatározott intézkedésekkel összhangban álló nemzeti válságreagálási intézkedések bevezetéséhez, a nemzeti válságreagálási

intézkedések bevezetéséért és végrehajtásáért felelős ágazati felelős szervek, valamint az együttműködő szervek, illetve az információvédelmi szempontból minősített, különleges eljárásrendek meghatározásával.

16. § A Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében szereplő intézkedés- és előírás-minták típusai:

- a) a megelőzést szolgáló intézkedések;
- b) a válságreakálási műveletek előkészítését és végrehajtását támogató intézkedések;
- c) a terrorfenyegetettség biztonsági riasztási fokozataival összefüggő intézkedések.

17. § A Nemzeti Intézkedések Gyűjteményének összeállítását, az abban foglalt intézkedés- és előírás-minták időszakonkénti felülvizsgálatát és tartalmuk szükség szerinti módosítását a nemzeti felelős koordinálja.

11. A kapcsolattartás és az együttműködés rendje

18. § (1) A NATO Válságreakálási Rendszere alkalmazása során az Észak-atlanti Tanáccsal és bizottságaival a nemzeti felelős a külügyekért felelős miniszterrel együttműködve, a Szövetséghez delegált nemzeti képviselőket keresztül, a Szövetség más szerveivel a NATO kommunikációs eszközein keresztül tartja a kapcsolatot.

(2) A NIR alkalmazása során a nemzeti felelős az ágazati felelős szervekkel a kijelölt ágazati kapcsolattartók útján, az együttműködő szervekkel az ágazati felelős szervek keresztül, illetve szükség esetén közvetlenül a NIR elemeként kijelölt nemzeti elektronikus hírközlési és informatikai eszközökön keresztül tartja a kapcsolatot.

(3) Az együttműködő szervekkel elsősorban a Nemzeti Intézkedések Gyűjteményében kijelölt ágazati felelős szervek tartják a kapcsolatot.

(4) A bevezetett nemzeti intézkedések végrehajtása során az együttműködő szervek közötti együttműködést az érintett ágazati felelős szervek szervezik meg.

(5) Az elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek működési zavara esetén annak elhárításáig a NIR működtetésében közreműködő szervek futárszolgálat útján tartják a kapcsolatot.

Értesítési és riasztási rend

19. § (1) Ha a NATO illetékes szerve a tagállamoknál válságreakálási intézkedések bevezetését kezdeményezi, és a kezdeményezés nem a nemzeti felelőshöz érkezik, a nemzeti felelőst haladéktalanul tájékoztatni kell.

(2) Az (1) bekezdés szerinti NATO kezdeményezésről, illetve a kezdeményezett válságreakálási intézkedésről a nemzeti felelős az illetékes ágazati felelős szervet haladéktalanul értesíti. A nemzeti felelős az (1) bekezdés szerinti NATO kezdeményezésről a különleges jogrend bevezetésére jogosult szervet haladéktalanul tájékoztatja.

(3) A NATO által kezdeményezett válságreakálási intézkedésekkel összhangban álló nemzeti válságreakálási intézkedés Magyarország általi bevezetéséről, illetve visszavonásáról a nemzeti felelős haladéktalanul tájékoztatja a NATO illetékes szervét.

20. § A NIR működtetésében részt vevő szervek riasztását a nemzeti felelős vagy az általa megbízott személy utasítására az MH Központi Ügyelet az ágazati felelős szervek által megadott ügyeleteken keresztül a NIR működtetését támogató elektronikus hírközlési és informatikai rendszerek és eszközök útján végzi.

21. § (1) A NATO Válságreakálási Intézkedések szövetségi szintű alkalmazását, illetve szövetségi válságreakálói képesség magyarországi igénybe vételét a nemzeti felelős útján kell kezdeményezni a NATO-nál.

(2) A kezdeményezést a nemzeti felelős haladéktalanul, a külügyekért felelős miniszterrel együttműködve, a NATO-hoz delegált nemzeti képviselőket keresztül juttatja el a NATO illetékes szervéhez.”

A NIR szó szerinti bemutatása a hallgatót abban segíti, hogy a feladat és a rendszer működtetésében részt vevők felelősségi körei behatárolhatóak. Amikor a hallgató konkrét intézkedést hoz, csak ezt láthatja, mert maga az intézkedés MINŐSÍTETT (titkos, szigorúan titkos vagy éppen ÁLLAMTITOK). Nehéz feladat ez a „tapasztalatlan” hallgató számára, mert csak következtetni tud, és saját elképzeléseire van utalva. Minősített esetekben – kivétel veszélyhelyzet – az intézkedések tervrendszere minősített irat. A hallgató nem vett részt nemzetbiztonsági bevizsgáláson, s ezeket konkrétuságukban nem láthatja!!!

4. Rendkívüli intézkedések, különleges jogrend

Általános rendelkezések

A NATO Válságreakálási Rendszerrel összhangban álló nemzeti intézkedések önállóan, illetve a bevezetett rendkívüli intézkedésekkel összhangban alkalmazhatók.

A Kormány

Megelőző védelmi helyzetben és váratlan támadás esetén a Hvt. 65–66. §-ban, a 67. § (1) bekezdésében, a 68. § (4)–(5) bekezdésében, a 69–70. §-ban, a 72. §-ban, a 76. § (2) bekezdésében, a 78. § (2)–(5) bekezdésében, és a 79. §-ban meghatározott rendkívüli intézkedéseket,

b) a megelőző védelmi helyzet kihirdetését megelőzően, annak kezdeményezését követően, az alapvető jogok lényeges tartalmát nem érintve a 79. §-ban meghatározott intézkedéseket vezetheti be.

Megelőző védelmi helyzetben és váratlan támadás esetén a Kormány rendeletét kell érteni. Az ezekkel ellentétes jogszabály nem alkalmazható.

A rendeletet – a Honvédelmi Tanács, a köztársasági elnök és a Kormány döntése esetén – az országban működő rádiók és televíziók adásaiban, a napilapokban, valamint hirdetés útján térítésmentesen, az aláírás napján ki lehet hirdetni.

A honvédelmi igazgatás körében alkalmazható rendkívüli intézkedések

A **hadkötelezettségen** alapuló katonai szolgálat időtartama **megelőző védelmi helyzet** idején legfeljebb 12 hónap. Rendkívüli állapot idején az időtartam a katonai szükséghez igazodóan állapítható meg.

A Honvédség tényleges katonai és a rendvédelmi szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyára vonatkozó szabályok rendeletben – a békeidőszakban irányadó szabályoktól eltérően – állapíthatók meg. Rendelet alapján: szünetel a Honvédség hivatásos állományába történő felvétel, továbbá a hivatásos szolgálati viszony lemondással nem szüntethető meg.

A közigazgatásra, közrendre és közbiztonságra vonatkozó rendkívüli intézkedések

A járási hivatal vezetője, valamint a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatot is megállapíthat.

A települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester, a fővárosi közgyűlés feladat- és hatáskörét a főpolgármester, a megyei közgyűlés feladat- és hatáskörét a megyei közgyűlés elnöke gyakorolja.

A helyi védelmi bizottság elnöke a honvédelmi igazgatási, valamint a rendkívüli intézkedésekből adódó feladatait a megyei védelmi bizottság utasításai szerint látja el.

Az oktatásért felelős miniszter határozatban írhatja elő a közoktatási intézmények működésével, működtetésével, a nevelési év, tanítási év megszervezésével kapcsolatos feladatokat. Az oktatásért felelős miniszter elrendelheti a határozat azonnali végrehajtását. A határozat közlése távközlési eszköz útján is történhet.

A közigazgatási hatósági eljárásra vonatkozó törvény rendelkezései közül rendelettel állapítható meg:

- a) a bírósági felülvizsgálat alá nem tartozó eljárások köre,
- b) a hatáskör és illetékesség megállapítása,
- c) az eljáró közigazgatási szerv kijelölésének rendje,
- d) a belföldi jogsegély szabálya,
- e) az ügyintézési és egyéb határidő,
- f) a képviselet rendje,
- g) az elővezetés szabálya,
- h) az eljárás felfüggesztése,
- i) a jogorvoslat rendje,
- j) a végrehajtás szabálya.

A honvédelmi szabálysértések miatt rendeletben elzárás büntetés is megállapítható. Rendeletben más szabálysértési jogszabályok is módosíthatók.

Az újságíró, a tudósító és a sajtóterméket előállító (a továbbiakban együtt: tudósító) csak az arra feljogosított szervek, hivatalos szóvivő, a közszolgálati média által közölt adatokat használhatja fel tudósításához.

A tudósító csak olyan tájékoztatón vagy hivatalos rendezvényen vehet részt, amelyre a rendező szervtől meghívást kapott.

Elrendelhető a sajtótermékek és a tömegtájékoztatást szolgáló más közlemények előzetes ellenőrzése és a megjelenésük közzétételi engedélyhez kötése. A közzétételi engedélyt a **sajtóterméket** ellenőrző katonai szerv adja ki.

Elrendelhető a **rádió, televízió** és egyéb tömegkommunikációs intézmény helyiségeinek, stúdióinak, műsorszórádóinak, berendezéseinek és létesítményeinek igénybevétele, használatra való átengedése vagy ezek használatának mellőzése.

Elrendelhető a **postai, az elektronikus hírközlési szolgáltatások** szüneteltetése, korlátozása és ellenőrzése, továbbá a távközlési és informatikai hálózatok és berendezések igénybevétele, az elektronikus hírközlő berendezés használatra való átengedése, illetve használatának mellőzése.

A **nyomdák és más sokszorosításra alkalmas eszközök** üzemeltetői szigorított biztonsági rendszabályok bevezetésére és megtartására kötelezhetők.

A **közúti, vasúti, vízi és légi járművek forgalma** a nap meghatározott időszakára, meghatározott területre (útvonalra) korlátozható, illetve az ország egész területén vagy meghatározott részén ideiglenesen megtiltható.

Elrendelhető a vasúti, közúti, vízi, légi szállítások biztosítása érdekében a javítókacipacitások, valamint az állomások, kikötők, repülőterek, raktárak igénybevétele vagy használatának korlátozása, a közlekedési eszköz birtokosát terhelően közlekedési szolgáltatás teljesítése.

A **megyei védelmi bizottság elnöke a védelmi és a lakossági ellátási érdekekre** tekintettel – a rendszertért felelős miniszter, a honvédelemért felelős miniszter, az illetékes ágazati miniszter hozzájárulásával – az (1) bekezdés alapján megállapított korlátozástól vagy tilalomtól eltérően rendelkezhet. E rendelkezés a légiközlekedés körében nem alkalmazható.

Korlátozható, illetve megtiltható

a) a magyar állampolgárok külföldre utazása,

b) a külföldiek beutazása,

c) a külföldi személyekkel és szervezetekkel vagy intézményekkel való érintkezés és kapcsolattartás.

Elrendelhető az ország területén élő nem magyar állampolgárok jelentkezési kötelezettsége, a tartózkodásukra vonatkozóan pedig korlátozások vezethetők be.

Elrendelhető

a) az ország meghatározott területén való tartózkodás korlátozása, illetve engedélyhez kötése;

b) hogy az ország meghatározott területére utazni, azon átutazni vagy onnan kiutazni csak engedéllyel szabad.

Elrendelhető, hogy az ország meghatározott területét a lakosságnak a szükséges időtartamra el kell hagynia, egyben kijelölhető a kitelepített lakosság új tartózkodási helye. A lakosság elszállításáról a polgármester gondoskodik.

Korlátozni lehet a lakosság utcán vagy más nyilvános helyen való tartózkodását (a továbbiakban: **kijárási tilalom**). A kijárási tilalmat és annak időtartamát a rádió, a televízió, a sajtótermék és hirdetés útján, valamint a helyben szokásos módon a lakosság tudomására kell hozni.

Közterületen tartandó rendezvény, nyilvános gyűlés a védelmi érdekek sérelme esetén megtiltható.

A nem honvédelmi és rendvédelmi célt szolgáló robbanóanyagok gyártása, forgalomba hozatala, vásárlása, szállítása, tárolása korlátozható, illetve engedélyhez köthető.

Az ország egész területén vagy bármely részén

- * megtiltható a vadászat, valamint a vadász- és sportlövő fegyverek tartása, cseréje, fegyver és lőszer árusítása, vadászati és sportcélra történő behozatala, valamint a nem katonai célú lőterek használata;

- * elrendelhető a polgári felhasználású lőfegyverek beszolgáltatása, összegyűjtése és biztonságba helyezése.

- * Elrendelhető a folyamatos polgári védelmi szolgálat ellátása. Rendeletben állapíthatók meg a harci cselekmények hatása elleni védekezés szabályai. Ennek keretében meghatározhatók:

- * a felkészítésre, a lakosság riasztására, az óvóhelyekre és az épületekre vonatkozó szabályok,

- * a vasúti, közúti, vízi és légi járművek fényeinek, illetve a forgalmuk irányítására szolgáló fényforrások elsötétítésére vonatkozó követelmények,

- * **a lakosság magatartására vonatkozó szabályok.**

- * A veszélyeztetett területekről – a megelőző polgári védelmi kiürítő intézkedés keretében – a honvédelmi, nemzetgazdasági és más szempontból fontos vagyontárgyak elszállítását biztonságba helyezésük végett el lehet rendelni. A vagyontárgyak elszállítását:

- * polgári védelmi indokból a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter,

- * egyéb fontos okból az illetékes ágazati miniszter,

- * a központi irányító szervekkel való összeköttetés megszakadása esetén a megyei védelmi bizottság elnöke,

- * az 1-2. pontban foglaltakon kívüli esetben az illetékes katonai szervezet parancsnoka

rendelheti el.

- * A visszamaradó lakosság és a tovább termelő üzemek szükségleteinek kielégítésére biztosítani kell a megfelelő visszamaradó készletet, állatállományt, egészségügyi anyagokat és termelési készleteket. A visszamaradó készletek nagyságát a megyei védelmi bizottság elnöke intézkedésének megfelelően a polgármester határozza meg.

- * A befogadási területeket és az elszállítási útvonalakat az elrendelő határozza meg.

- * A vagyontárgyak elszállításával, biztonságba helyezésével kapcsolatos munkához szükséges munkaerő a honvédelmi munkakötelezettség alapján is igénybe vehető.

- * Rendeletben szabályozható a diplomáciai mentességekkel és kiváltságokkal kapcsolatos nemzetközi szerződések egyes rendelkezéseinek alkalmazása során vagy viszonyosság alapján követendő eljárás.

Az igazságszolgáltatásra vonatkozó rendkívüli intézkedések

- * Rendelettel állapíthatók meg a büntetőeljárás, a büntetés-végrehajtás, a polgári peres és nem peres eljárás szabályai.

- * Rendeletben új bíróságok és ügyészségek létesíthetők, a már működő bíróságok és ügyészségek összevonhatók, szétválaszthatók és megszüntethetők, illetékességi területük megváltoztatható.

- * Rendelet eltérően állapíthatja meg a bírák és az ügyészek kinevezését és felmentését, a bírósági és ügyészségi vezetők kinevezési rendjét. A bírói és ügyészségi

önkormányzati szervek működése felfüggeszhető. A bírót igazságszolgáltatási érdekből, bírói beosztásba, ideiglenesen más bírósághoz lehet kirendelni.

- * Rendeletben megállapított esetben a járásbírói hatáskörbe tartozó kisebb jelentőségű bűncselekmények szabálysértésnek minősülnek. Rendeletben módosíthatók más büntető anyagi jogi rendelkezések is, így új bűncselekmények állapíthatók meg, egyes bűncselekmények büntetési tételei, tételkeretei módosíthatók, rendelet azonban új büntetési nemet nem állapíthat meg.
- * A járásbírói hatáskörbe tartozó ügyekben bírósági eljárásnak csak rendelet által meghatározott körben van helye. Rendeletben megállapított esetben a járásbírói hatáskörbe tartozó kisebb jelentőségű bűncselekmények miatt büntetőeljárás nem indítható és nem folytatható le.
- * Rendeletben fel kell függeszteni a folyamatban levő eljárást:
 - * azokban az ügyekben, amelyekben rendelet alapján bírósági eljárásnak nincs helye, és az elbírálásuk nem tartozik más szerv hatáskörébe;
 - * ha a vádlott vagy a peres felek a hadkötelezettségüket teljesítik, vagy a per tárgya hadműveleti területen van;
 - * ha a rendkívüli körülmények az eljárás lefolytatását nem teszik lehetővé.
- * A felfüggesztés ideje alatt az elévülés nyugszik. Jogszabályban megállapított eljárási határidők felfüggesztés miatti elmulasztása nem járhat jogvesztéssel vagy egyéb joghátránnyal.
- * A rendelet hatálybalépését megelőzően bírósági útra utalt olyan ügyekben, amelyekben bírósági eljárásnak nincs helye – és az ügy elbírálása nem tartozik más szerv hatáskörébe –, az elévülés nyugszik.

A bíróság első fokon egyesbíróként jár el, kivéve azokat a polgári és büntetőügyeket, amelyeknek elbírálását a rendelet a bíróság tanácsának jogkörébe utalja. A bíróság első fokon hozott határozata ellen a rendeletben megállapított esetben lehet fellebbezést benyújtani.

Rendelet katonai bíróság felállítását írhatja elő. A katonai bíróság a hatáskörébe utalt büntetőügyekben általános hatáskörű elsőfokú bíróságként jár el.

Rendelet a katonai büntetőeljárásra az eljárás gyorsítását szolgáló szabályokat állapíthat meg.

Rendeletben megállapított esetben:

- * az ország egész területén vagy egy részén, illetve a katonai büntetőbíráskodás hatálya alá tartozó területen rögtönbíráskodás rendelhető el;
- * a rögtönbíráskodás hatálya kiterjeszhető a nemzet biztonságát, a Honvédség készenléti állapotát, a függelmi viszonyokat és az állampolgárok életét sértő súlyos bűncselekményekre, valamint a háborús bűncselekményekre;
- * a rögtönbíráskodás hatálya alá tartozó bűncselekmények büntetési tétele életfogytig tartó vagy tíztől tizenöt évig terjedő szabadságvesztés. Kivételes esetben a büntetési tétel csökkenthető.

A rögtönbíráskodás bevezetését a sajtótermékben, rádióban, televízióban és egyéb, helyben szokásos módon közzé kell tenni.

A rögtönbíráskodás a törvényszék és a katonai bíróság hatáskörébe tartozik.

A gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségre vonatkozó rendkívüli intézkedések

A termelési, ellátási és szolgáltatási kötelezettségek biztosítása érdekében az igénybevételei hatóság a gazdasági tevékenységet folytató szolgáltatásra kötelezettek részére szerződésalkötési kötelezettséget írhat elő. A szerződésalkötési kötelezettség hatálya alá tartozó termékek és szolgáltatások körét rendelet határozza meg.

Rendeletben az államháztartásra vonatkozó szabályoktól eltérő rendelkezések állapíthatók meg. Rendelet alapján a költségvetési fejezetek között átcsoportosítás hajtható végre, egyes kiadási előirányzatok felfüggeszhetők, a költségvetési törvényben nem szereplő kiadások teljesíthetők, és rendkívüli fizetési kötelezettség írható elő, az adók és illetékek mértéke módosítható, a mentességek megszüntethetők.

- * Elrendelhető a deviza és valuta kötelező vételre felajánlása. A deviza és valuta kiutalása, átutalása vagy felhasználása engedélyhez köthető, illetve ideiglenesen felfüggeszhető, a mentességek megszüntethetők.
- * A takaré- és nyereségetételekből, valamint az értékpapírok alapján történő kifizetések teljesítése korlátozható, illetve ideiglenesen felfüggeszhető.
- * Rendeletben kötelezővé tehető a nemesfémek és nemesfém-tárgyak vételre való felajánlása. Nemesfém forgalmazása engedélyhez köthető, illetve felfüggeszhető.
- * A külkereskedelmi tevékenység engedélyhez köthető, a kiadott engedély visszavonható, a korábban engedélyhez kötött áruk és szolgáltatások forgalma megtiltható. Egyes termékek behozatala vagy kivitele kötelezően előírható.
- * Rendeletben tilalmat vagy egyéb korlátozó intézkedést lehet alkalmazni az olyan országgal szemben, amely magyar árut vagy járművet hátrányosabb elbírálásban részesít, mint más országból származó árut vagy járművet.
- * Elrendelhető az ország védelme szempontjából fontos termékek, javak forgalmának korlátozása.
- * Rendeletben a honvédelmi munkakötelezettség körében kötött munkaerő-gazdálkodás vezethető be. Elrendelhető, hogy munkaviszonyt csak a kijelölt szerv közvetítésével lehet létesíteni.
- * Az élet- és vagyonmentés érdekében elrendelhető a mentésre alkalmas bármely jármű, műszaki és földmunkagép igénybevétele. A lakosság védelmének biztosítása érdekében életvédelmi létesítmények, óvóhelyek kialakítása, építése rendelhető el.
- * Halasztást nem tűrő esetben az igénybevételt határozattal elrendelheti a megyei védelmi bizottság elnöke, a polgármester vagy az illetékes katonai szervezet parancsnoka.

Honvédelmi érdekből a már előírt szolgáltatásokon felül elrendelhető:

- * üzemi szolgáltatások teljesítése, ezen belül különösen termelő, szállító, forgalmazó és ellátó tevékenység végzése, ha ezeket a szolgáltatásra kötelezett a rendes gazdasági tevékenysége során folytatja;
- * az üzemi szolgáltatások mellőzése, megszüntetése;

- * az ingó dolgok használatra, hasznosításra való átengedése;
- * gazdasági szakértői szervezetek közreműködése a szolgáltatásra kötelezettek tevékenységének szakszerű irányításában.
- * A lakosság alapvető élelmiszerral, ruházati és iparcikkokkal, valamint egyéb közszükségleti cikkekkel történő ellátása érdekében rendeleti úton jegy- vagy utalványrendszer vezethető be.

4.1 A megelőző védelmi helyzet bevezetésével összefüggő rendszabályok és intézkedések

A Kormány az Alaptörvény 51. cikk (3) bekezdésének alkalmazása körében elrendelheti

- * a szövetséges államokkal egyeztetett és összehangolt információk, hivatalos állásfoglalások kötelező kiadását a közszolgálati műsorszórók részére;
- * az ország védelme szempontjából fontos termékek, energiahordozók, fogyasztási cikkek készletezését, forgalmuk szabályozását, illetve korlátozását;
- * a közigazgatás, a védelmi igazgatás, a Honvédség, a honvédelemben közreműködő szervek működése szempontjából fontos beosztások, munkakörök – egyszerűsített eljárásban történő – feltöltését, túlmunka végzését;
- * a közigazgatás, azon belül az államigazgatás egyes ágazatai fokozott védelmi, honvédelmi szakirányítását, az irányítási, vezetési rendszerek egyszerűsítését, a közigazgatási szervek munkarendjének, a hatósági eljárás – az ügyintézési határidők, hatáskör, illetékesség megváltoztatását, szakhatóságok közreműködési – szabályainak módosítását;
- * a frekvenciagazdálkodás és a műsorszórás terén korlátozó rendszabályok bevezetését, speciális üzemmódok előkészítését;
- * a magyar légtérben és a repülőtereken a katonai légiforgalmi irányítás szükséges mértékű bevezetését;
- * az ország védelme, a honvédelem szempontjából fontos, kritikus infrastruktúra védelmére a Honvédség, a rendvédelmi szervek erői és eszközei kirendelését;
- * a nemzetközi békét, illetve az ország biztonságát veszélyeztető államok, természetes személyek, jogi személyek, jogi személyiség nélküli szervezetek érdekeltségeinek zárolását, tulajdonjoguk korlátozását;
- * speciális tartalékok képzését, az importból történő beszerzések felgyorsítását, exportkorlátozást, kereskedelmi kvóták bevezetését, a közbeszerzési eljárás felfüggesztését;
- * az ország területének hadműveleti előkészítésére vonatkozó speciális feladatok végrehajtását, a megvalósításukra vonatkozó hatósági előírásoktól történő eltérést;
- * speciális terrorelhárító intézkedések bevezetését;
- * az államhatár forgalma ellenőrzésének nemzetközi előírásoktól és egyezményektől eltérő szigorítását;

- * az állampolgárokat is érintő riasztási fokozatok alkalmazását;
- * a közintézményekbe és a közforgalmú helyekre különleges beléptető eljárások és technikai ellenőrzések alkalmazását;
- * a közigazgatás, a Honvédség, a védelemben közreműködő szervek telephelyeire, épületeibe, létesítményeibe a személyek vagy a gépjárművek beléptetési szabályainak szigorítását, feltételhez kötését vagy megtiltását, a megközelítési útvonalaik kiürítését, a közforgalmuk korlátozását vagy elterelését;
- * a fenti objektumokban, illetve megközelítési útvonalakon közlekedők ruházata, gépjárművei átkutatását, ismeretlen eredetű, őrizetlenül hagyott dolgok felkutatását, megsemmisítését;
- * az internet-, levél-, csomag- és postaforgalom fokozott ellenőrzését.

Megyei Védelmi Bizottságok

A Megyei Védelmi Bizottság a **Kormány irányítása alatt** működő közigazgatási szerv. A gyakorlat során feladatait (honvédelmi és katasztrófák elleni védelem) felelős miniszterek útján kapja.

Ellátja a törvényben és kormányrendeletben számára megállapított honvédelmi felkészítéssel és katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatokat.

A megyei védelmi bizottság elnöke a honvédelmi igazgatási feladatok vonatkozásában **hatósági jogkört gyakorol**.

A honvédelmi feladatok végrehajtásakor, **megelőző védelmi helyzet idején bevezetett intézkedések végrehajtása során a megyei védelmi bizottság teljes jogkörű annak elnöke a Honvédség állományába tartozó elnökhelyettessel egyetértésben gyakorolja**.

A megyei védelmi bizottság testületi szerv. Szervezeti és működési rendjét a honvédelemért felelős miniszter, valamint a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter előzetes hozzájárulásával maga állapítja meg.

A megyei védelmi bizottság a honvédelmi igazgatási jogkörében

- * **irányítja a helyi védelmi bizottságokat;**
- * **irányítja a polgármesterek honvédelmi tevékenységét;**
- * **ellátja a hatáskörébe utalt, a fegyveres összeütközések időszakában végrehajtandó polgári védelmi feladatokat;**
- * **egyedi határozattal megállapítja a honvédelemben közreműködő szervek részére a honvédelmi felkészítés követelményeit és feladatait, összehangolja azok végrehajtását;**
- * **kijelöli a Honvédség és a rendvédelmi szervek, valamint a honvédelemben közreműködő egyéb szervek számára szükséges ingatlanokat és erről a polgármestert értesíti;**
- * **megállapítja a területi gazdasági és anyagi szolgáltatási kötelezettségeket;**
- * **biztosítja a védelmi igazgatási szervek működésének feltételeit, és irányítja a rendkívüli intézkedésekkel hatáskörébe utalt feladatok végrehajtását;**

A **tüzér alegységek** a tűzér szakharcászati gyakorlataikat **megfelelő**, a lögyakorlataikat jó szinten hajtották végre.

A **légvédelmi alegységek** a szakharcászati gyakorlataikat jó, légvédelmi lögyakorlataikat szükségszerűen megfelelő eredménnyel hajtották végre.

A **műszaki** alegységek kiképzettsége **gyenge**.

A **vegyvédelmi** alegységek a védőeszközök használatában **alacsony szintű** kiképzettséggel rendelkeznek.

A szerződéses állománnyal feltöltött magas készenlétű alakulatok a számukra előírt alkalmazási készségüket a meghatározott követelmények és idő szerint elérték. A kiképzési eredmények alapján az alegységek a támadó és a védelmi feladataik végrehajtására, valamint határbiztosító és válságkezelési feladatokra egyaránt felkészültek.

Az alacsonyabb készenlétű alakulatok az alkalmazási készségüket a meghatározott követelmények többségének teljesítésével a rendelkezésre álló idő alatt megfelelő szinten elérték.

A hosszabb megalakítási idejű alakulatok az „M” kiképzése alapján statikus védelmi feladat végrehajtására alkalmazhatók.

A készenlét fenntartása és fokozása

A Haderő alakulatai rendelkeznek az előírt készenlét fokozására és fenntartására vonatkozó tervekkel. A készenlét elérésével kapcsolatos feladataikat a jelenleg érvényben lévő készenlét fokozására és fenntartására vonatkozó feladat- és időrend szerint hajtják végre. A készenlét fokozásával és fenntartásával kapcsolatos feladataikat begyakorolták.

Békeállapot időszakában a külső fegyveres csoportok Lilaország területére történő váratlan betörése, valamint egy esetleges terrorcselekmény közvetlen veszélye esetén annak elhárítására az ország csapatainál fegyveres készenléti szolgálat került kijelölésre, amely külön intézkedésre a konkrét helyzetnek megfelelő követelmények szerint alkalmazható.

A fegyveres készenléti szolgálat feladata a rendvédelmi szervek erőivel együttműködve részvétel a veszélyeztetett határszakasz biztosításában, az ország területére betört fegyveres csoportok felszámolásában, esetleges terrorcselekmények közvetlen veszélye esetén azok elhárításában, valamint a honvédelem szempontjából fokozott védelmet igénylő létesítmények, objektumok őrzés-védelmében.

Képességek

A Lila Haderő alkalmas arra, hogy visszatartsa, illetve önállóan is elhárítsa a reálisan számba vehető, a nemzeti haderő képességeivel összemérhető katonai fenyegetést.

Egy – a haderő erejét meghaladó – katonai fenyegetés elhárítása érdekében a nemzeti haderő felkészült a megerősítésül érkező Szövetséges erők befogadó nemzeti támogatásának megszervezésére, azt követően fogadására, rendelkezik a szükséges infrastruktú-

rával, valamint a támogatásul beérkező erőkkel együttműködve képes a reálisan számba vehető katonai fenyegetés elhárítására.

A kormány által vállalt kötelezettségekkel összhangban a nemzeti haderő kijelölt erői képesek a NATO, ENSZ, EU és más biztonsági szervezetek égisze alatt folytatott béketámogató és humanitárius feladatokban való részvételre.

Meghatározott szervezettel, személyi állománnyal és felszereléssel a nemzeti haderő képes közreműködni természeti és ipari katasztrófák következményeinek felszámolásában is.

A katasztrófavédelem szervezeti felépítése, feladatai

Lilaországban megváltozott a katasztrófavédelem jogi szabályozása is, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szervek feladatainak átalakítása. Az új elvárásoknak megfelelő új egységes irányítású szervezet került kialakításra megváltozott és kiegészített új feladatokkal, mely a katasztrófavédelem egységességét hivatott szolgálni. Az egységes hivatásos katasztrófavédelmi szervezet és irányítás a bekövetkezett katasztrófa esetén irányadó rendkívüli intézkedések megteremtésével garantálja a területén élő lakosság életének, vagyonának biztonságát, valamint biztosítja az ország működőképességének folyamatos fenntartását.

A katasztrófavédelmi rendszer alapvetően három fontos feladatcsoportra, időszakra épül. A *megelőzés* (felkészülés), a *beavatkozás* és *helyreállítás* (a katasztrófavédelmi terminológia szerint: *halaszthatatlanul szükséges helyreállítási tevékenység*). A társadalom valamennyi vagy legalábbis meghatározó szegmensei, így: a lakosság, a közigazgatás (állam és önkormányzati igazgatás), a rendvédelmi szervek, honvédség és a gazdálkodó szervek együttes tevékenységével valósul meg. A katasztrófavédelmi feladatok az Alaptörvényre alapozva külön törvényben kerültek meghatározásra.

A katasztrófavédelem feladatrendszere az új jogszabályok szellemében került kidolgozásra

5. A hivatásos katasztrófavédelmi szervek honvédelmi feladatai

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek honvédelmi intézkedési feladatainak célja, hogy a hivatásos katasztrófavédelmi szervek megelőző védelmi helyzet időszakában, illetve váratlan támadás esetén (a továbbiakban: különleges jogrend) megjelenő honvédelmi feladatai a Lila Honvédséggel, rendvédelmi szervekkel együttműködve teljesüljenek, ezzel garantálva a honvédelmi jellegű eseményekkel, valamint válságokkal szemben Magyarország szuverenitását és biztonságát.

Az eljárási rendek, illetve adatok biztosítják a belügyminiszter feladatkörét érintő ágazati honvédelmi feladatokról szóló 16/2013. (V. 9.) BM rendelet (a továbbiakban: BM rendelet) 6. §-ban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek **részére** megfogalmazott honvédelmi feladatok ellátását.

A BM rendelet 2. § (2) bekezdés e) pontja alapján a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (a továbbiakban: BM OKF) főigazgatója honvédelmi intézkedési tervet készít a különleges jogrend időszakában megjelenő, a BM rendelet 6. §-ban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek részére megfogalmazott honvédelmi feladatok ellátása érdekében.

Terv tartalmazza a hivatásos katasztrófavédelmi szervek különleges jogrend időszakra vonatkozó, a honvédelmi feladatok ellátását támogató, biztosító személyi, illetve anyagi erőforrásokra kiterjedő működési szabályokat.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek és a polgári védelmi szervezetek fegyveres összeütközés során alaprendeltetési feladatainak ellátása mellett kizárólag humanitárius, lakosságvédelmi, illetve segítségnyújtási, lakosság túléléséhez szükséges feladatokat látnak el, hadműveleti tevékenységben nem vesznek részt.

A lakosság kitelepítése, kimenekítése, kiürítése, befogadása és ellátása

Veszélyeztetett, hadműveleti területen élő lakosság távolsági védelme kitelepítéssel, kimenekítéssel, valamint kiürítéssel biztosítható.

A lakosság védelme azon esetekben valósul meg kitelepítéssel, hadműveleti területen kiürítéssel, amikor az ott élők helyszíni védelme nem biztosítható, a veszélyeztető esemény előre jelezhető, így tervezhető.

Azokban az esetekben, amikor a tervszerű kitelepítéshez a veszélyeztető esemény időben előre nem jelezhető, vagy a kitelepítésre, kiürítésre más okból nincs elegendő idő, úgy az ott élő lakosság kivonása a veszélyeztető esemény hatása miatt kimenekítéssel valósul meg.

A kitelepítés, kimenekítés, kiürítés a veszélyeztetett területről járművel vagy gyalogosan hajtható végre. A gyalogos kivonásra akkor kerül sor, ha a veszélyeztető esemény hatásának bekövetkezése előtt szállító járművek beérkezése nem biztosítható, illetve a kijelölt befogadóhely könnyebben megközelíthető.

A kitelepített, kiürített vagy kimenekített lakosság elhelyezése a veszélyeztetett, hadműveleti terület határán kívül eső, arra kijelölt befogadó helyeken történik.

A veszélyeztető esemény által sújtott, azzal fenyegetett területéről kitelepített, kiürített, kimenekített személyek, anyagi javak és eszközök a veszély elmúltával visszatelepítésre kerülnek.

A lakosság kitelepítését, kimenekítését, a terület kiürítését elrendelheti:

- a.) a **polgármester**;
- b.) a **megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke**.

A kitelepítési, kimenekítési, a terület kiürítési feladataiban a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a köteles polgári védelmi szervezetek lakosságvédelmi egységei közreműködnek, illetve végzik:

- c.) a gyülekezési hely, helyek kijelölését;
- d.) a lakosság tájékoztatását;
- e.) a gyülekezési helyen regisztráció, nyilvántartás vezetését;
- f.) a mozgáskorlátozottak, egészségügyi és szociális intézményekben lévők elhelyezését;
- g.) a szállító járművek biztosítását;
- h.) a tervezett befogadó település tájékoztatását;
- i.) a befogadóhelyek előkészítését;
- j.) a szállítási útvonal tervezését;
- k.) a szállítás végrehajtását;
- l.) a befogadó helyen nyilvántartási feladatok végzését;
- m.) a befogadott személyek ellátásának megszervezését.

A visszatelepülés feltételei

- a.) a hadműveleti tevékenység, fegyveres konfliktus, válság megszűnése;
- b.) a közegészségügyi helyzet normalizálása, járványveszély megszüntetése;
- c.) a közművek, közműszolgáltatások helyreállítása;
- d.) a minimális lakhatási feltételek biztosítása;
- e.) a lakosság alapellátásának biztosítása;
- f.) az ideiglenesen fedél nélkül maradtak elhelyezésének, ellátásának biztosítása;
- g.) az életveszélyes épületek bontásának végrehajtása;
- h.) a közintézmények működési feltételeinek biztosítása;
- i.) a károk felmérése.

A visszatelepítés elrendelésére jogosult: a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke.

Egészségügyi biztosítás, elsősegélynyújtás, sérültszállítás

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a köteles polgári védelmi szervezetek, illetve az önkéntes mentőszervezetek egészségügyi, logisztikai, valamint műszaki egységei harci cselekmények során közreműködnek, illetve végzik:

- a.) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek egészségügyi biztosítását;
- b.) a polgári védelmi szervezetek egészségügyi biztosítását;
- c.) a sérült személyek felkutatását kár- és romterületen;
- d.) a sérült személyek elsősegélynyújtását;
- e.) a sérült személyek kijelölt szállítási indulóhelyekre való összegyűjtését;
- f.) a kapcsolattartást egészségügyi intézményekkel;
- g.) a sérült személyek gyűjtőhelyre, egészségügyi intézményekbe való szállítását.

Halálos áldozatokkal kapcsolatos feladatok

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a köteles polgári védelmi szervezetek, illetve az önkéntes mentőszervezetek egészségügyi, logisztikai, valamint műszaki egységei a járványos betegségek kialakulásának megelőzése, kialakulásuk esetén azok terjedésének megakadályozása, felszámolása érdekében, harci cselekmények során közreműködnek, illetve végzik:

- a.) a halottak (emberi tetemek, maradványok) felkutatását kár- és romterületen;
- b.) a halottak kár-, romterületről, romok alóli eltávolítását;
- c.) a halottak kijelölt szállítási indulóhelyekre való összegyűjtését;
- d.) a halottak kijelölt helyszínekre, kegyeleti gyűjtőhelyekre való elszállítását;
- e.) a halottak lehetőség szerinti azonosítását, nyilvántartásba vételét;
- f.) az azonosított halottak hozzátartozóinak, illetékesek lehetőség szerinti tájékoztatását;
- g.) az állati tetemek felkutatását, azok kijelölt helyeken való gyűjtését;
- h.) az állati tetemek megsemmisítési helyre való elszállítását, megsemmisítését;
- i.) a tisztítási, fertőtlenítési feladatok végrehajtását;
- j.) a bevezetett járványügyi korlátozó rendszabályok betartatását, lakosság tájékoztatását;
- k.) együttműködést a tevékenységbe bevont más szervekkel, szervezetekkel;
- l.) kapcsolattartást az érintettekkel.

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a köteles polgári védelmi szervezetek, valamint az önkéntes mentőszervezetek műszaki és logisztikai egységei közreműködnek a létfontosságú infrastruktúrák védelmével kapcsolatos alábbi feladatok végrehajtásában:

- a.) a létfontosságú infrastruktúrák működőképességeinek felderítése;
- b.) a működő, illetve nem működő infrastruktúrák nyilvántartása;
- c.) a lakosságot veszélyeztető infrastruktúrális hibák megszüntetése;
- d.) a létfontosságú infrastruktúrák helyreállításához szükséges erők, eszközök felmérése;

- e.) a létfontosságú infrastruktúrák helyreállításának megszervezése;
- f.) a szolgáltatás-kiesések ideiglenes pótlásának megszervezése;
- g.) a létfenntartáshoz szükséges, rendelkezésre álló anyagi készletek pontosítása;
- h.) a létfenntartáshoz szükséges készletek ellenőrzésének megszervezése;
- i.) a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak RBV védelmének szervezése.

Kulturális javak védelme

A hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a köteles polgári védelmi szervezetek, valamint az önkéntes mentőszervezetek műszaki és logisztikai egységei közreműködnek a nemzeti, kiemelkedő kulturális értékek, örökségek védelmével kapcsolatos alábbi feladatok végrehajtásában:

- a.) a kulturális értékekről (ingatlanok, ingóságok) nyilvántartás vezetése;
- b.) a kulturális értékek (ingatlanok, ingóságok) nemzetközi jelzésekkel való ellátása;
- c.) a kulturális értékek (ingóságok) elhelyezési helyeinek előkészítése;
- d.) a kulturális értékek (ingóságok) védelmének kialakítása (becsomagolás);
- e.) a kulturális értékek (ingóságok) szállítási útvonalának megtervezése;
- f.) a kulturális értékek (ingóságok) kijelölt helyiségekbe, objektumokba való szállítása, mentése;
- g.) a kulturális értékek (ingóságok) fogadó helyiségekbe, objektumokba való elhelyezése.

Irányítás, vezetés, együttműködés, jelentések rendje

Különleges jogrend időszakában az összetett katasztrófavédelmi műveletek, valamint a honvédelmi feladatok összehangolása érdekében BM OKF Operatív Törzs (a továbbiakban: BM OKF OpT), valamint annak alárendeltségében területi operatív törzsek működnek.

A BM OKF OpT együttműködik:

- a.) a Magyar Honvédség operatív munkaszervével;
- b.) a védelmi igazgatás operatív munkaszerveivel;
- c.) az Országos Rendőr-főkapitányság operatív munkaszervével;
- d.) a Terrorelhárítási Központ operatív munkaszervével;
- e.) a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal operatív munkaszervével;
- f.) az Alkotmányvédelmi Hivatal operatív munkaszervével;
- g.) a Nemzeti Adó- és Vámhivatal operatív munkaszervével;
- h.) a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának operatív munkaszervével;
- i.) az ÁNTSZ Országos Tisztifőorvosi Hivatallal;
- j.) az Országos Mentőszolgálattal.

A helyi szinten végrehajtott speciális honvédelmi feladatokat a területi szintű operatív törzsek fogják össze, amiről a területi operatív törzsek a BM OKF OpT-nek jelentenek.

A rendvédelmi szervek

A Kékkországi és a Sárgaországi területén kialakult feszült helyzet a mindkét országgal jó viszonyra törekvő Lilaországi biztonságát súlyosan veszélyezteti.

A migrációs helyzet rendkívül bonyolult. A két szomszédos államban tevékenykedő, egymással szemben álló nacionalista csoportok és a szerveződő irreguláris erők tevékenysége különösen a nemzeti kisebbségek számára jelent veszélyt. A kék–sárga államhatár lezárása miatt mindkét országból növekszik a Lilaországba irányuló legális és illegális migráció. A tengeri határon beáramló illegális migráció intenzitása 2014 első negyedében az előző évi hasonló időszakhoz képest négyszeresére növekedett. Gyakori, hogy a túlsúlyos hajók balesetet szenvednek, s a határrendészeti szerveknek kell a mentési feladatokat ellátni. A Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal befogadó állomásai és a rendőrség őrzött szállásai kapacitásuk felső határán működnek. A fegyveres küzdelem megindulása esetén számolni kell a tömeges méretű migrációval.

A nemzetközi szervezett bűnözői csoportok tevékenysége növekvő intenzitású. Elsősorban az ember-, áru- és kábítószer-csempészetrel kapcsolatos cselekmények elkövetéséből tesznek szert jelentős haszonra. A bűnügyi hírszerzés adatai alapján felkészültek arra, hogy tevékenységüket fegyverek és robbanóanyagok csempészetére is kiterjesztik. A határzár miatt a kékkországi és a sárgaországi szervezett bűnözői csoportok a másik országba irányuló csempészési útvonalait részben áthelyezték Lilaország területére.

Kékkországi és Sárgaországi közös államhatárán a határrendészeti szervek száma megnőtt. Az irreguláris fegyveres csoportok – amelyekbe a szervezett bűnözői csoportok tagjai is beszivárogtak – tevékenysége miatt fennáll a veszélye határincidensek bekövetkezésének. A harc-tevékenységek megindulása esetén várható, hogy azok hatása Lilaországot is érinti.

A rendőrség határrendészeti rendszerének első lépcsőjét alkotó Határrendészeti Kirendeltségek személyi állománya a kék és a sárga határviszonylatokban 2014. március 31-re teljesen fel lett töltve. Határellenőrzési rendszerük első vonalát a határátkelőhelyek és az ott szolgálatot teljesítő rendőrök tevékenysége jelenti, akik a határátlépésre jelentkező személyek, járművek, tárgyak határrendészeti ellenőrzését hajtják végre. A határforgalom ellenőrzése során a szomszédos országok határforgalom-ellenőrző tevékenysége miatt a személyforgalomban gyakori a többórás, a közúti teherforgalomban a többnapos várakozási idő kialakulása. A szomszédos országokban feltorlódozó, belépésre váró utasok között elvegyült illegális migránsok gyakran a határátkelőhelyek megkerülésével igyekeznek átlépni az államhatárt. A kilépő forgalom biztonsági és közlekedésrendészeti ellenőrzésében a Megyei Rendőr-főkapitányság Mélyiségi Ellenőrzési és Köz-

területi Támogató Alosztályai is részt vesznek. A menedékkért folyamodó kékkországi és sárgaországi állampolgárok esetében a rendőrök következetesen betartják a „non-refoulement” (kiutasítás vagy visszaküldés tilalma) elvét, a kérelmezőket a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal befogadó állomásaira irányítják.

A határátkelőhelyek közötti terepszakaszokon gépjárművel, figyelmet elősegítő technikai eszközökkel, szolgálati kutyákkal megerősített járőrök látnak el figyelő, mozgó, okmányellenőrző szolgálatot. Feladatuk a tiltott határátlépés megelőzése, a határrend betartatása, az átkelőhelyről visszairányított és a tiltott határátlépéssel ismét megpróbálkozó személyek feltartóztatása. Az itt szolgálatot teljesítő rendőrök tevékenysége az államhatár mentén koncentrálódik. E vonalban kap fontos szerepet a mozgást érzékelő és előjelző eszközök telepítése és alkalmazása, mint például a lépésérzékelők, radarok, stabil és mobil hőképezékelő kamerák, az éjjellátó készülékek, távcsövek alkalmazása. A stabil és mobil hőképezékelő kamerák a külső határ teljes hosszát képesek résmentesen ellenőrzés alatt tartani. A különböző járó-, terepjáró-, közúti gépkocsik, motorkerékpárok biztosítják a szükséges mobilitást és gyorsaságot. A kirendeltségek határellenőrzési rendszerének második vonala az illetékességi terület mélyiségi területeire összpontosít, ahol elsősorban mozgó járőrözés történik a forgalmas útvonalak, áthaladási csomópontok, parkolók, pihenőhelyek, üzemanyag-töltő állomások környékén. Feladatuk figyelés, előrejelzés, igazoltatás, gépjármű és utas ellenőrzés, körözési ellenőrzés. A második vonal működtetésébe, eredményességének biztosításába be lett vonva a határmenti rendőrkapitányságok közrendvédelmi, közbiztonsági és bűnügyi állománya is.

Az ország mélyiségi területein a Megyei Rendőr-főkapitányságok Mélyiségi Ellenőrzési és Közterületi Támogató Alosztályai és Osztályai, a rendőrkapitányságok járőrei és a Készenléti Rendőrség Mélyiségi Ellenőrzési Osztályai tervszerű mélyiségi ellenőrzéseket hajtanak végre.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal határkirendeltségei eredményesen végzik a vámhatáron át lebonyolódó áru- és utasforgalom vámellenőrzését. Az elmúlt fél évben ugrásszerűen megnőtt a fegyver- és lőszer csempészési kísérletek száma. A jövedéki termékek befelé irányuló csempésze 260%-kal nőtt. Az egyébként is fokozottan ellenőrzött illegális import visszaszorítása érdekében a NAV megyei Igazgatóságai, valamint a NAV Bevetési Főigazgatósága is elrendeli az ország egész területén a fokozott mélyiségi ellenőrzést, melynek során személyeket, járműveket vizsgál át a NAV törvény és végrehajtási rendelete értelmében. Az illegálisan az ország területére behozni kívánt termékeket (jellemzően dohánytermék, alkohol, illetve adott esetben üzemanyag) a pénzügyőrök lefoglalják, egyebekben igazgatási és egyéb rendészeti feladatokat is ellátnak (gépjárművek ellenőrzése).

A biztonsági intézkedésekért felelős rendészeti és munkaügyi szervek az ország teljes területét átfogó, komplex idegenrendészeti szűrő-ellenőrző rendszert működtetnek. A migrációs szűrőháló célja az országba jogellenesen belépő és itt tartózkodó, illetve az illegálisan munkát vállaló külföldiek, valamint a biztonságára veszélyt jelentő személyek felfedése és a szükséges intézkedések végrehajtása, a közrend és a közbiztonság javítása.

A határforgalmat ellenőrző hatósági szervek állományának felkészítése az államhatár forgalma ellenőrzésének nemzetközi előírásoktól és egyezményektől eltérő szigorítására 2014. április 30-ig megtörtént.

2014. május 10-én az Országos Rendőr-főkapitányság Rendészeti Főigazgatója az államhatár rendjével összefüggő konfliktushelyzet és a tömeges méretű migráció kezelése érdekében elvégzendő idegenrendészeti, hatósági feladatok végrehajtására intézkedési tervet adott ki.

Ennek értelmében az **alacsony intenzitású migráció** esetén az **I. fázisban** az **idegenrendészeti és menekültügyi hatóságok az általános napi szolgálat- és munkaszervezéssel** kezelik a hatáskörükben jelentkező ügyeket. A helyzeti adatok alapján a migráció intenzitásának növekedésével számolva az általános idegenrendészeti feladatok végrehajtásán túl ebben a szakaszban az érintett együttműködők területi szerveinek bevonásával, a megyei védelmi bizottságokkal egyeztetve aktivizálni kell a tervekben kijelölt ideiglenes menekült gyűjtő helyeket és első befogadó intézményeket. A lakosság hiteles és komplex tájékoztatása érdekében egyeztetni kell az ideiglenes menekült gyűjtő helyeknek és első befogadó helyeknek épületet adó települések önkormányzataival. Egyeztetni kell a menekültügyi hatósággal a menekülőkkel kapcsolatos eljárási rendről. Fel kell készülni a menekülők meghallgatására és elsődleges ellátásukat követően a területileg illetékes BÁH szerv által kijelölt, első menekülteket befogadó helyekre történő szállításukra.

Tömegessé váló migrációs hullám, valamint a menedékkérelmezők számának hirtelen emelkedése esetén a II. fázisban a migrációs útvonalak mentén ideiglenes menekült gyűjtő helyeket kell kialakítani a BÁH és az érintett együttműködők bevonásával. Itt kell végrehajtani az eljáró hatóságok által a menekülők elsődleges szűrését, a ruházat és csomagok fokozott átvizsgálását, a közbiztonságra veszélyt jelentő tárgyak kiszűrését, a személyes adatok alapján történő regisztrációt, az előzetes közegészségügyi és járványügyi ellenőrzést, a nemzetbiztonság, továbbá a közrend, közbiztonság szempontjából veszélyt jelentő személyek elkülönítését, valamint az ellenőrzött személyek szervezett továbbszállítását a BÁH által működtetett első befogadóhelyekre.

Az elsődleges szűrés alkalmával kell végrehajtani az elsődleges eljárási cselekményeket az ujjnyomatvételt, az arcképmás rögzítést, illetve valamennyi személy részletes meghallgatását. A meghallgatás alapján a tényleges menekülési okok miatt érkezőktől külön kell választani a bűncselekmények elkövetőit, a gazdasági migránsokat. A nem tényleges menekülési okból érkezőkkel szemben a menekültkérelmük elutasítását és az esetleges büntetőeljárás jogerős lezárását követően meg kell teremteni a kitoloncolás és annak végrehajtásának feltételeit.

Meg kell szervezni a menekülőknek az első befogadóhelyekről a BÁH által kijelölt és fenntartott befogadó intézményekbe történő szállítását, vagy – ha anyagi helyzetük, illetve rokoni kapcsolataik lehetővé teszik – fizetős szálláshelyeken, illetve rokonoknál történő elszállásolásuk lehetőségének biztosítását.

Végre kell hajtani az ideiglenes menekült gyűjtőhelyek, illetve befogadó intézmények őrzési feladatait, valamint az egyéb helyeken történő elszállásolás esetén a személyek kijelölt helyen való tartózkodásának rendszeres ellenőrzését.

A III. fázisban a második fázis hatósági feladatait kell továbbra is végrehajtani. A közbiztonsági csoportba célszerű idegenrendészeti tisztet is vezényelni a hatósági feladatok felügyelete érdekében.

2014. május 12-én az Országos Rendőrfőkapitány az ország egész területét vagy több megyét (fővárost) érintő rendőri feladatok, összetett rendőri műveletek tervezése, koordinálása, valamint a vezetői döntések szakszerű előkészítése érdekében elrendelte az Országos és a megyei (fővárosi) Törzs felállítását, jelentő rendszerének működtetését. Elrendelte a védelemigazgatási és az együttműködő szervek operatív bizottságaiba delegált összekötő tisztek útba indítását, tevékenységük megkezdését.

2012. május 12-én az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság főigazgatója, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal főigazgatója, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal elnöke, a Büntetés-végrehajtás országos parancsnoka szintén elrendelte az operatív csoportok aktivizálását és folyamatos szolgálatellátását.

